

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Rátkai
Német Nemzetiségi Települési
Önkormányzat**

2023-2028

Tartalom

<u>Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)</u>	3
<u>Bevezetés</u>	3
<u>A település bemutatása</u>	3
<u>Értékeink, küldetésünk</u>	8
<u>Célok</u>	9
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)</u>	10
1. <u>Jogszabályi háttér bemutatása</u>	10
2. <u>Stratégiai környezet bemutatása</u>	12
3. <u>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége</u>	12
4. <u>A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység</u>	29
5. <u>A nők helyzete, esélyegyenlősége</u>	42
6. <u>Az idősek helyzete, esélyegyenlősége</u>	47
7. <u>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége</u>	53
8. <u>Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása</u>	56
9. <u>A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága</u>	56
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	58
1. <u>A HEP IT részletei</u>	58
<u>A helyzetelemzés megállapításainak összegzése</u>	58
<u>A beavatkozások megvalósítói</u>	59
<u>Jövőképünk</u>	60
2. <u>Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	74
3. <u>Megvalósítás</u>	78
<u>A megvalósítás előkészítése</u>	78
<u>A megvalósítás folyamata</u>	78
<u>Monitoring és visszacsatolás</u>	79
<u>Nyilvánosság</u>	80
<u>Érvényesülés, módosítás</u>	81

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló (2021.06.30-án módosított) 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet előírásaival, a Belügyminisztérium – előbbi Kormányrendelet alapján készített - „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentuma szerint kidolgozva, Rátkai Német Nemzetiségi Települési Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség biztosítása és fenntartása érdekében szükséges helyi feladatokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Az alábbi helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Rátka, mint a helyi német kultúrát őrző település Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében, a Zempléni-hegység délnyugati lejtői alatt a Tokaj-hegyaljai borvidéken található, Tállya szomszédságában. Miskolc 42 km, Szerencs 8,5 km, Tokaj 19 km távolságra fekszik. Területe 11,77 km².

A települést 15. században említik először Rathka néven. A törökök, az erdélyi hadak és a császáriak is kifosztották, elnéptelenedett. Az itt élők őseit csak 1750-ben Trautschon herceg telepítette be a németországi Baden-Württemberg tartomány Schwarzwald- és Badeni-tó térségéből a közeli Károlyfalva (Karlsdorf) és Herceggút (Trautsonsdorf) falvakkal együtt. Az 1910-es népszámláláskor 1021 lakosa volt, melyből 973 katolikus, 15 református, 19 izraelita volt.

A lakosság német származása révén, híven őrzi nyelvi, kulturális, tárgyi emlékeit, s hagyományörző tevékenységük meghatározó a település idegenforgalmában. Színvonalas német nyelvű oktatás folyik az óvodában és a kéttannyelvű általános iskolában.

Az amatőr kultúrcsoportok (énekkar, táncgyűttesek, zenekar) népviseletbe öltözve, szép műsorral, az itt élők nagy vendégszeretettel, speciális sváb ételekkel, a község határában termelt tokaji borral teszik feledhetetlenné a vendégek számára a községben eltöltött időt.

Oktatási, nevelési intézmények: Településünkön többcélú köznevelési intézményként óvoda-bölcsőde működik. Jelenleg 57 gyermek befogadására alkalmas az intézmény, amely közel teljes kihasználtsággal működik.

Iskolánk német nemzetiségi nyelvoktató iskola. Az intézményünk arculatát elsősorban német nemzetiségi jellege határozza meg, mely minden tevékenységét átszövi. Az oktató-nevelő munkánkban kiemelt figyelmet fordítanak a német nemzetiségi nyelv oktatására, őseink kultúrájának, hagyományainak ápolására, történelmének megismerésére. Minden tanuló már első osztálytól heti 5 órában tanulja a német nyelvet. Tanáraink magas szintű, és áldozatos munkájának és településünk jó hírének köszönhetően iskolában mind a 8 évfolyam működik. Összesen 134 gyerek tanul nálunk, mely így 13 tanárnak tud munkát biztosítani.

Művelődés, kultúra A lakosság német származása révén, híven őrzi nyelvi-, kulturális-, tárgyi emlékeit. Hagyományőrző tevékenységük meghatározó a település idegenforgalmában. Az amatőr kultúrcsoportok (énekkar, táncegyüttes) népviselete, szép műsora feledhetetlen élménnyel ajándékozza meg a községbe látogatót. Településünkön művelődő közösségei: Rátkai Hagyományőrző Népdkör, Schwarzwald Hagyományőrző Egyesület, Gyógytorna Klub, Zumba Klub, Aerobic Klub.

Szociális és egészségügyi intézmények:

Szent Erzsébet Idősek Klubja: alapellátás keretében biztosítja a 30 férőhelyes nappali ellátást, melynek keretében az ellátást igénybevevők részére napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatásokat, programokat szervez.

A szociális intézmény biztosítja az étkeztetést is a szociálisan rászorultak részére legalább napi egyszeri meleg étel biztosításával.

Az önkormányzat a Szerencsi Többcélú Kistérségi Társulás tagjaként biztosítja a házi segítségnyújtást, mely olyan gondozási forma, amely szociális gondozó alkalmazásával lehetőséget teremt a rászorulóknak otthonukban történő ellátására.

A gondozási tevékenységek között biztosítjuk a bevásárlást, a testi és környezeti higiéniát, az orvossal és családdal való kapcsolattartást, hivatalos ügyek intézését, a mentális támogatást.

Minden 65 év feletti rátkai lakos igényelheti a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, mely a Magyarország kormánya által biztosított Gondosóra Programban valósul meg. Feladata, hogy a saját otthonukban élő 65 év feletti állampolgárok egy egyszerű eszköz segítségével kapcsolatba léphessenek elsődlegesen a diszpécserközponttal, ahol képzett munkatársak próbálnak segíteni a felmerülő problémákban. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy a helyzet megoldása a kontaktszemély beavatkozását igényli, úgy a diszpécser felveszi vele a kapcsolatot, aki aztán közvetlen és gyors támogatást, illetve megoldást nyújthat a problémára. A rátkai gondozottak esetében a kontaktszemélyek az önkormányzat szociális gondozói.

Gyermekjóléti szolgálat is működik településünkön, melynek fő célja a gyermek kiegyensúlyozott fejlődésének, családban történő nevelésének elősegítése.

Településünkön háziorvosi ellátás vegyes körzetben biztosított. Községünkben gyógyszerár működik.

Egyházak: Településünkön római katolikus hitközség és református gyülekezet működik.

Demográfiai adatok

Rátka lakónépesség száma jelenleg 957 fő. A település lakosságának 78%-a magyar, 22%-a német nemzetiségűnek vallja magát. A lakosság száma a 2015-ös adatokhoz képest 27 fővel magasabb.

Lakónépesség száma az év végén

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	930	bázis év
2016	948	101,94%
2017	936	98,73%
2018	945	100,96%
2019	940	99,47%
2020	935	99,47%
2021	956	102,25%
2022	944*	98,74%
2023	957*	101,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, *önkormányzati adat

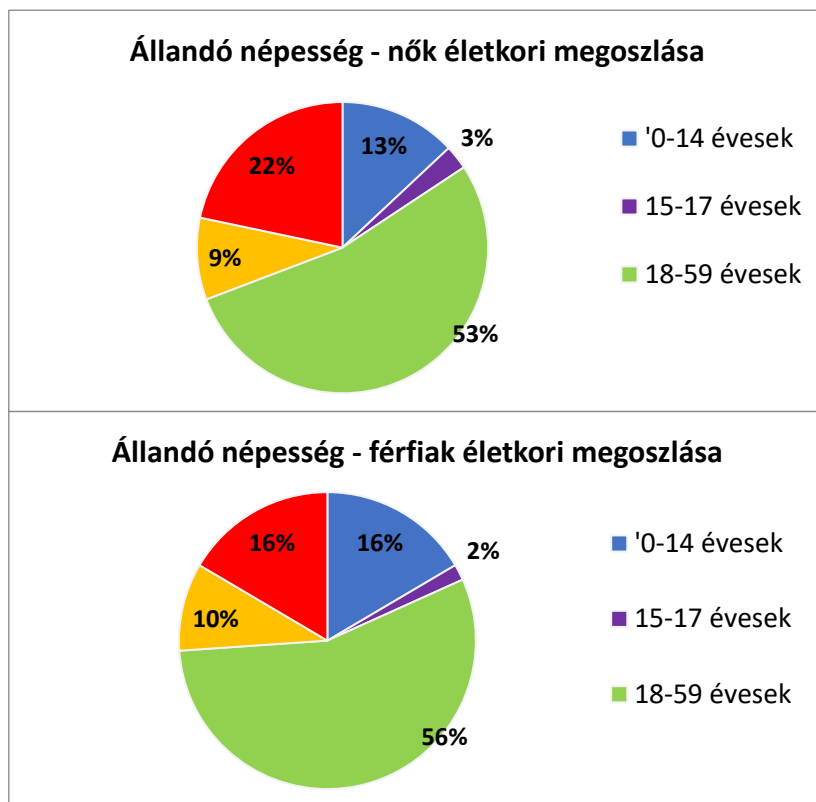
A településen lakónépesség kor szerinti összetételét tekintve az aktív korúak (18-59 évesek) aránya a legmagasabb, 515 fő (54,56 %). Az összlakosság 16,95 %-a tanköteles korú, a 65 év felettiek aránya 19,17%. A lakosság koreloszlása az országos tendenciáknak megfelelő.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	460	484	944	48,73%	51,27%
0-2 évesek			33	3,50%	
0-14 éves	76	63	139	8,05%	6,67%
15-17 éves	8	13	21	0,85%	1,38%
18-59 éves	256	259	515	27,12%	27,44%
60-64 éves	44	44	88	4,66%	4,66%
65 év feletti	76	105	181	8,05%	11,12%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

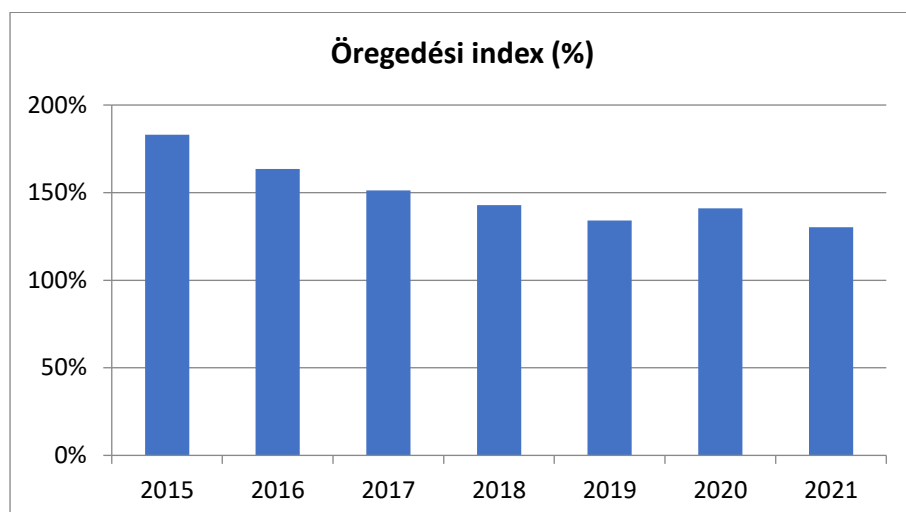
Magyarországon ezer férfira 1 105 nő jut, minthogy a népesség 52 %-a nő. Rátkán a nemek közti megoszlást tekintve az országos tendenciának megfelelően alakul. Az össz lakosághoz viszonyítva a nők aránya 51,27%. 65 év felett viszont ez a szám 70 %-ra emelkedik. 65 év felett tehát férfiak nőkhöz viszonyított 20%-a elhalálozik. Az okok közismertek: szív és érrendszeri megbetegedések, menedzser stressz, alkoholizmus és különféle balesetek (plusz az orvosi látogatások és kezelések elhanyagolása).

Mint az a táblázatból látszik, Rátkán az öregedési index sokkal magasabb az országos átlagnál. Ez azzal is magyarázható, hogy az elmúlt évtizedekben a faluról a városokra tevődött át a hangsúly. A fiatalok a munkalehetőség reményében a településekről oda költöznek.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	183	100	183,00%
2016	188	115	163,48%
2017	180	119	151,26%
2018	180	126	142,86%
2019	173	129	134,11%
2020	179	127	140,94%
2021	181	139	130,22%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 1990-es években végbement társadalmi, gazdasági változások a belföldi vándorlásra mennyiségileg és minőségileg is hatottak. 1994-ig a települések közötti vándorlások számában lassú csökkenés figyelhető meg, majd 1995-től napjainkig kisebb-nagyobb ingadozásokkal tarkított mérsékelt emelkedés tapasztalható, melynek eredményeként nőtt a lakosság országon belüli területi mobilitása. A belföldi vándorlásban hagyományosan többnyire a fiatalabb korosztályokba tartozók vesznek részt.

A másik ok, hogy halálozások száma nagyobb, mint az élveszületéseké. Országos szinten a halálozások száma 2-3-szor meghaladja az élveszületéseket.

Ez a tendencia figyelhető meg Rátkán is mit jól mutat a következő táblázat is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-22,30
2016	30,90
2017	-8,50
2018	20,20
2019	2,10
2020	-6,40
2021	19,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-6,40
2016	-10,70
2017	-8,50
2018	-5,30
2019	-10,60
2020	-3,20
2021	-5,30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Rátka a világörökség részeként rengeteg látnivalót rejt magában. A Zempléni-hegység vonulatai által határolt festői környezet magával ragadja az ide látogatót. A település lankáin termelt szőlőből ízletes tokaji bor készül, amely a sváb ételspecialitásokkal kiegészülve feledhetetlen gasztronómiai élménnyel ajándékozza meg az ide érkezőket. Római Katolikus templomunk 1807-ben épült. Tájházunk, melyben kulturális emlékeinket őrizzük a látogatók rendelkezésére áll a hét bármely napján.

Hagyományaink megőrzését fontos feladatnak tartjuk, ami mindenki számára érzékelhető az 1993-tól minden év szeptember első hétvégéjén megrendezett nemzetközi nemzetiségi fesztiválon, valamint a 2011-től megrendezett töltött káposzta fesztiválon. 2022-ben a két rendezvény összevonásra került Nemzetközi Nemzetiségi és Töltött Káposzta Fesztivál címmel. Az elmúlt évtizedekben mély baráti kapcsolatot sikerült kiépítenünk német, lengyel, szlovák és román testvértelepüléseinkkel, ezzel is tovább ápolva gyökereinket.

Az a célunk, hogy Rátkán megteremtjük a boldogulás lehetőségét, hogy a lakosok biztonságban és jólétben éljenek. Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink kisebbségi nyelvüket és kultúrájukat megismerve, összetartó,

erkölcsi normákat közvetítő községben nőjenek fel. Az időskorúak tisztelete, méltóságuk megőrzése és segítése szintén lényeges számunkra.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Rátka település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete tartalmazza:

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete - és annak 2021.06.30-i módosítása, továbbá annak alapján a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához”. alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára. A felsoroltak áttekintése után szükséges annak leírása, hogy az egyes dokumentumokban leírtak miként szolgálják az esélyegyenlőség megvalósítását.

- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Szolgáltatástervezési koncepció** – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.
- **Köznevelés-fejlesztési terv** – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s

feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

- **Településfejlesztési stratégia** – *A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 24. §-a értelmében a fővárosi közgyűlés a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében – a Kormány, valamint a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével – a megalakulását követő egy éven belül minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló településfejlesztési stratégiájáról.*
- **Településrendezési terv** – *Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 10. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.*
- **Helyi építési szabályzat** *1997. évi LXXVIII. törvény 13.§-a alapján a települési önkormányzat az építés helyi rendjének biztosítása érdekében az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket helyi építési szabályzatban állapítja meg.*

Valamennyi település helyi építési szabályzatának tartalmazza a következőket:

az építési övezet és az övezet, valamint érintettség esetén a szabályozási vonal ingatlan-nyilvántartási alaptérképen alapuló térképi megjelenítését; az építési övezetre és az övezetre az építési helyet, a megengedett legnagyobb beépítettséget, a megengedett legnagyobb beépítési magasságot, a legkisebb zöldfelületi mértéket, a közműellátás és járműelhelyezés követelményeit, valamint az elhelyezhető és tiltott rendeltetéseket; a telekalakítás szabályait; érintettség esetén az országos és helyi építészeti örökségvédelemmel, régészettel, környezet- és természetvédelemmel, valamint honvédelemmel kapcsolatos rendelkezést, továbbá a veszélyeztetett területekre, a természeti csapások elleni védelemre, a katasztrófavédelemre, valamint a honvédelmi és katonai célú területekre vonatkozó védőterületet és védőtávolságot.

- **Településfejlesztési terv** - *az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A települési önkormányzat a település tervszerű, fenntartható, valamint gazdaságos fejlesztése és üzemeltetése érdekében, a település egészére integrált, stratégiai és területi alapú, a környezeti, társadalmi és gazdasági adottságokra alapozott – a településrendezést elősegítő – településfejlesztési tervet készít.*

A településfejlesztési tervben az önkormányzat a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével rövid, közép- és hosszú távra rendszerbe foglalja településfejlesztési szándékait, ennek keretében meghatározza a település jövőképét, a jövőkép megvalósítása érdekében meghatározza az integrált stratégiai fejlesztési célokat és a célok elérését szolgáló feladatokat, az egyes integrált stratégiai fejlesztési célokhoz és a feladatokhoz rögzíti a fejlesztési céladatokat és a fejlesztési akcióterületeket, egyben javaslatot tesz – a település térbeli, fizikai rendszerébe illesztve – az akcióterületek hasznosításának jellegére és módjára, a megőrzendő és a fejlesztési célokat szolgáló egyéb területek meghatározásával együtt.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Rátka Község Önkormányzat Településfejlesztési elképzeléseihez a települési esélyegyenlőségi terv hozzá tud járulni.

Az elképzelések a következők:

1. Társadalmi kapcsolatok erősítése, lakosságmegtartó és vonzó képesség fokozása: e területen a gyermekek helyben történő színvonalas ellátását, a szociális ellátás fejlesztését, (idősek nappali ellátása), faluképfejlesztést, természetvédelmet, környezetfejlesztést emeli ki program, segítve ezáltal az egyenlő esélyek biztosítását és a minőségi élet feltételeit az itt élő lakosság számára. Az esélyegyenlőségi terv által megnevezett hátrányos helyzetű csoportok (idősek, gyermekek) helyzetének feltárása és támogatása kiemelt célja a programnak.
2. Turizmusfejlesztés
3. Gazdaságfejlesztés: az önkormányzat gazdasági tevékenységének kialakításával segíti a program a településen élők foglalkoztatását. Erősíti a hagyományos mezőgazdasági termelésen alapuló élelmiszer-feldolgozás lehetőségét a községben.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Rátka a Szerencsi Többcélú Kistérségi Társulás tagja. Az esélyegyenlőségi tervezés segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási, szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.

- Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahely-teremtési kezdeményezések támogatása.
- Fiatalok lakosság problémáinak felkarolása és kezelése
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása)
- Közbiztonság, bűnmegelőzés
- Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.
- Községek működése, azok szerepe, részvétele a különböző programokban.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák

nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

Településünkön a 2011. évi népszámlálási adatai alapján senki nem vallotta romának magát.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

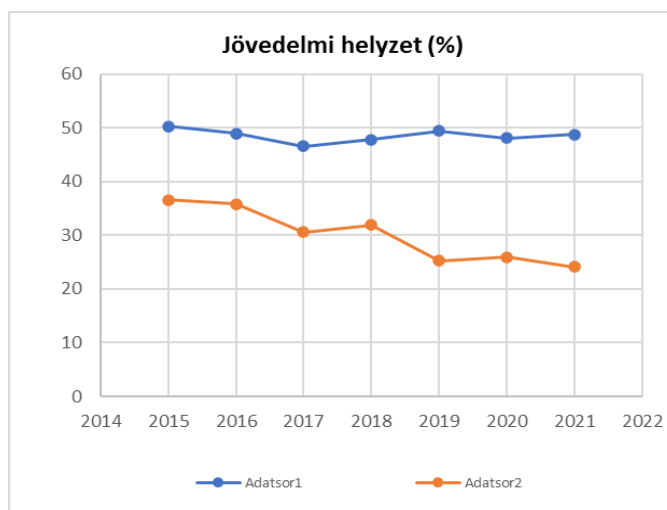
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	50,30	36,60
2016	49,00	35,80
2017	46,60	30,60
2018	47,80	31,90
2019	49,40	25,30
2020	48,10	25,90
2021	48,80	24,10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Térségünkben a nagy foglalkoztatók bezártak a gyárat lerombolták és csak a kisvállalkozók maradtak, ahol 1-2 munkavállalót alkalmaznak minimálbéren. A térségben így településünkön is a megélhetés fő forrása a mezőgazdaság. A mezőgazdaságban dolgozók száma azonban fokozatosan csökken, ezzel pedig az alacsonyan képzett vagy képzetlen réteg egyik legnagyobb felvevő piaca szenved csorbát. Aki mégis elhelyezkedik annak is csak ideiglenes munkára van lehetősége. A frissen iskolából kikerülő, kezdő munkavállalók nem találnak végzettségüknek, képzettségüknek, megfelelő munkát a településen, és környékén, ezért vagy a munkanélküliek táborát gyarapítják, vagy elvándorolnak a munkalehetőséget kínáló régiók, térségek felé. A helyben maradó kezdő munkanélküliek a kevésbé iskolázott rétegek közül kerülnek ki, míg az elvándorlók, a magasabb iskolai végzettségű, jól kvalifikáltak közül. Így a település, és a térséget nem csak a fiatal, a gyermekvállalás által népességpótlásra képes korcsoportok hagyják el, hanem a magasabb jövedelemtermelő és tökevonzó képességgel rendelkezők. Ezen folyamatok által nem csak népesség számának fokozatos csökkenése zajlik a községben, és a kistérségben, hanem egyidejűleg mind az anyagi, mind pedig a szellemi tőke elvándorlása is folyamatos. Jellemző az alacsony gyermekvállalási kedv és a magas elvándorlás, ennek következménye a lakosság elöregedése, és a fentebb vázolt tendenciák együttes hatásaként egyre gyorsabban zajlik a társadalmi,

gazdasági, kulturális, és tudásbéli leszakadás is. Ezek a folyamatok generálják, erősítik egymást, így a közeljövőben a község népességének és gazdaságának, további hanyatlása várható.

Először táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	49,00%	49,00%	49,00%
2016	72,00%	62,00%	67,00%
2017	67,00%	61,00%	64,00%
2018	51,00%	84,00%	67,50%
2019	65,00%	89,00%	77,00%
2020	88,00%	87,00%	87,50%
2021	78,00%	60,00%	69,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresőök száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresőök száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	31	42	40	43	48	54	43
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	2,00	2,00	1,00	1,00	2,00	1,00
	%	3,23%	4,76%	5,00%	2,33%	2,08%	3,70%	2,33%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	7,00	4,00	5,00	8,00	6,00	2,00
	%	9,68%	16,67%	10,00%	11,63%	16,67%	11,11%	4,65%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	7,00	7,00	4,00	4,00	8,00	5,00
	%	19,35%	16,67%	17,50%	9,30%	8,33%	14,81%	11,63%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	6,00	4,00	8,00	6,00	8,00	7,00
	%	12,90%	14,29%	10,00%	18,60%	12,50%	14,81%	16,28%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	4,00	6,00	2,00	3,00	5,00	5,00
	%	9,68%	9,52%	15,00%	4,65%	6,25%	9,26%	11,63%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	2,00	2,00	3,00	4,00	2,00	4,00
	%	9,68%	4,76%	5,00%	6,98%	8,33%	3,70%	9,30%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	3,00	3,00	1,00	1,00	4,00	2,00
	%	0,00%	7,14%	7,50%	2,33%	2,08%	7,41%	4,65%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	7,00	4,00	6,00	5,00	2,00	1,00
	%	19,35%	16,67%	10,00%	13,95%	10,42%	3,70%	2,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	4,00	4,00	6,00	8,00	6,00	6,00
	%	12,90%	9,52%	10,00%	13,95%	16,67%	11,11%	13,95%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	0,00	4,00	7,00	8,00	11,00	10,00
	%	3,23%	0,00%	10,00%	16,28%	16,67%	20,37%	23,26%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A regisztrált munkanélküliek esetében a táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy a legveszélyeztetettebb korosztály a 31-35 évesek és a 61 évesek vagy afeletti.

A fiatalok munkanélkülivé válásának legfőbb oka – az alacsony munkaerő-keresleten túl – a munkaerő-piaci tájékozatlanságukból fakadó megalapozatlan pályaválasztás; az oktatásból képzettség nélkül kilépők magas aránya; az iskolarendszerű képzéseknek a gazdaság igényeit nehézkesen követő szakmastruktúrája, valamint az érintettek álláskeresői készségének, motivációjának alacsony szintje. Tovább rontja a fiatalok elhelyezkedési esélyét, ha bármely hátrányos helyzetű csoportba tartoznak.

Rátkán is a tartós munkanélküliek száma meglehetősen magas, az országos értékek között mozog.

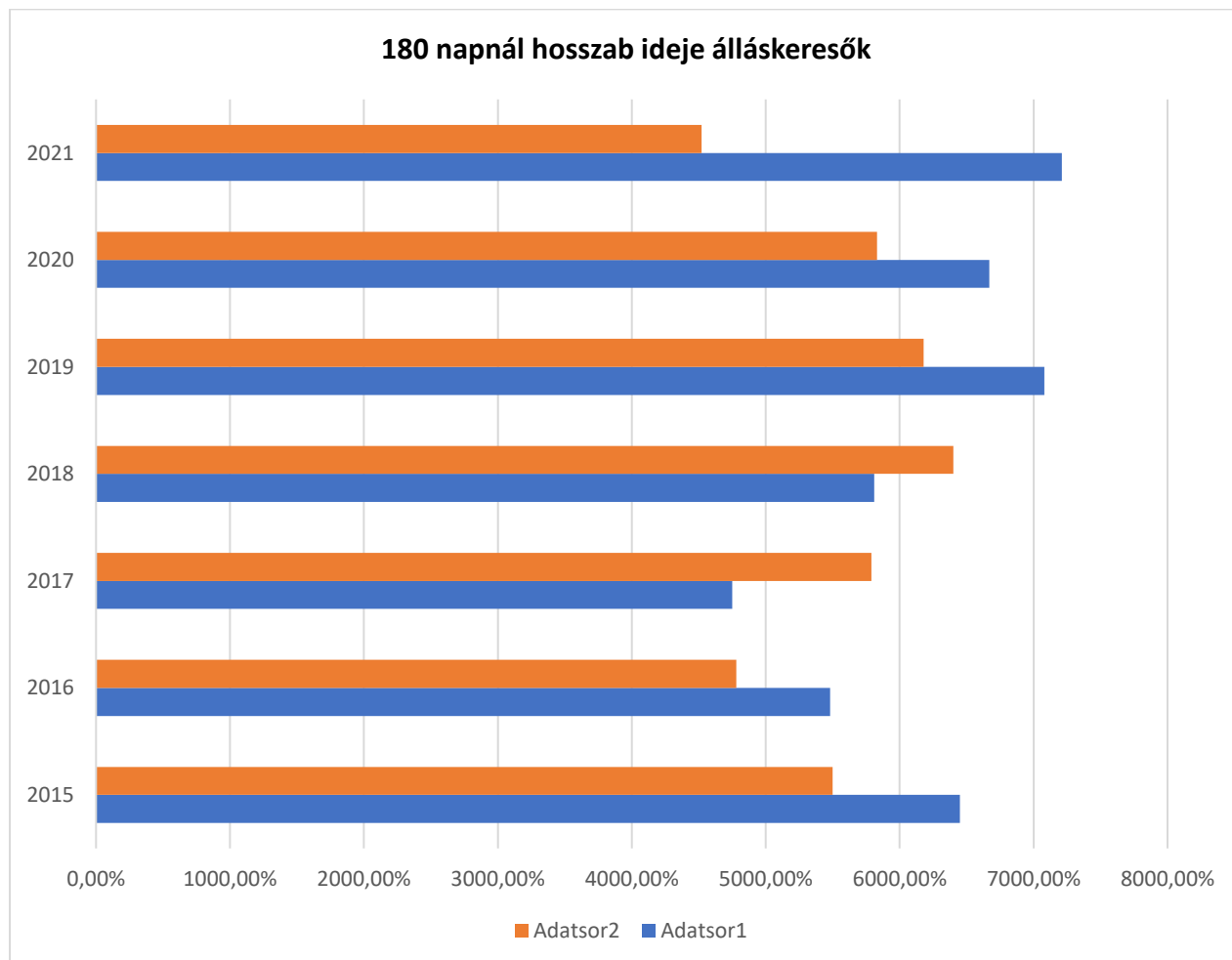
A szocialista gazdaságban lényegében ismeretlen tartós munkanélküliség a rendszerváltás első éveiben gyorsan tömeges méretet öltött. Az 1996-os mélypontra az aktív korú népesség 52%-a dolgozott, 42%-a inaktív volt és a tartós munkanélküliek több mint fele éven túl nem talált állást.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	64,50%	55,00%
2016	54,80%	47,80%
2017	47,50%	57,90%
2018	58,10%	64,00%
2019	70,80%	61,80%
2020	66,70%	58,30%
2021	72,10%	45,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

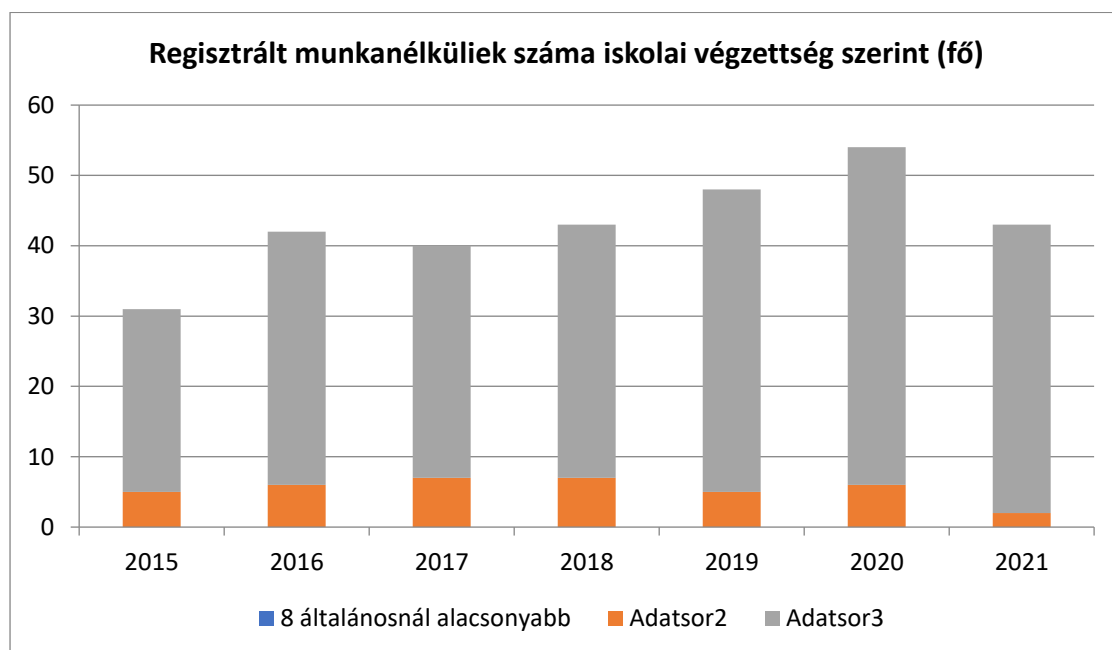
A tartósan alacsony foglalkoztatási szint nyilvánvalóan több okra vezethető vissza: az örökölt gazdasági szerkezet, a rendszerváltás, demográfiai folyamatok és a kormányzati politika is hozzájárulhatott. A 2020-ban kirobbant világjárvány pedig átmenetileg tovább rontotta a helyzetet.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	31	0	0,00%	5	16,13%	26	83,87%
2016	42	0	0,00%	6	14,29%	36	85,71%
2017	40	0	0,00%	7	17,50%	33	82,50%
2018	43	0	0,00%	7	16,28%	36	83,72%
2019	48	0	0,00%	5	10,42%	43	89,58%
2020	54	0	0,00%	6	11,11%	48	88,89%
2021	43	0	0,00%	2	4,65%	41	95,35%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

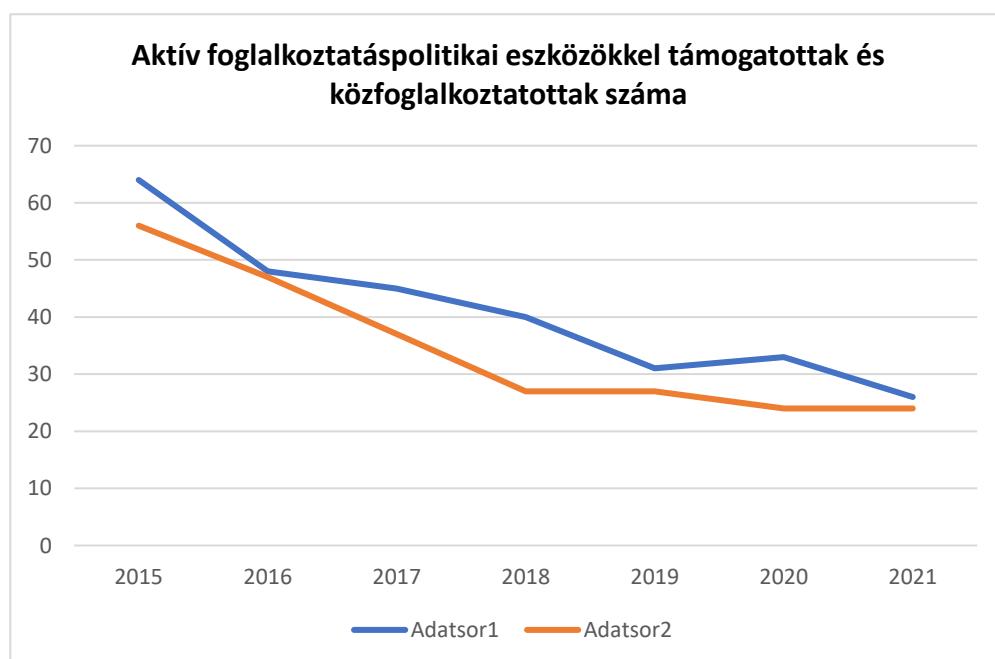
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Alacsony végzettségűeknek tekinthetjük egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt a munkaerőpiac szereplőinek azon tagjait, akik ugyan elvégezték az általános iskolát, ugyanakkor ezen kívül semmilyen végzettséget nem szereztek, azaz szakma nélkül szintén kevés esélyük van az elhelyezkedésre. A 3.2.4. számú táblázatból jól látható, hogy településünkön a lakosság 4,65 %-ának csupán általános iskolai végzettsége van.

c) közfoglalkoztatás

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	64	56
2016	48	47
2017	45	37
2018	40	27
2019	31	27
2020	33	24
2021	26	24

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.5. számú táblázat adatai arra világítanak rá, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának.

A közfoglalkoztatás településünk életében fontos szerepet tölt be. Az aktív korú lakosság egy része csak ezt a munkát tudja ellátni. Egyrészt azért, mert vagy nincs megfelelő szakmája, vagy a kora miatt már nem talál magának munkát. A településen élőknek nem könnyű munkát találniuk sem községünkben, sem a környéken. A közelben nincs olyan cég, gyár, üzem, ami fel tudná szippantani a dolgozni vágyókat. A községben élők nehezen válnak meg ingatlanaiktól, ezért el sem tudnak költözni, így egyedüli munkalehetőség a közmunka.

d) pályakezdő álláskereső

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	31	2
2016	42	8
2017	40	3
2018	43	6
2019	48	5
2020	54	7
2021	43	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A mai pályakezdőknek fel kell készülni arra, hogy akár hosszú hónapokig sem találnak a végzettségüknek megfelelő állást. Aggodalomra ad okot, hogy az összes munkanélküli több mint ötöde 24 évesnél fiatalabb, és arányuk növekszik. Ez azt jelenti, mintegy 50 ezer fiatal mondja magáról azt, hogy hiába keres állást. A pályakezdő diplomások közül pedig évente átlagosan 4-5 ezren regisztráltatják magukat a munkaügyi központokban. A fiatalok, ezen belül a diplomások elhelyezkedését a gazdasági folyamatokon túl alapvetően két tényező nehezíti: a nyugdíjkorhatár megnövelésével kevesebb álláshely üresedik meg, illetve folyamatosan nő a diplomát szerzők száma.

e) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Településünkön 85 vállalkozás működik, melynek nagyobb része egyéni vállalkozás. Ezek a vállalkozások és cégek nem képesek a munkanélkülieknek munkát biztosítani.

Településünkéről a közlekedés a szomszédos Szerencs városába busszal megoldott átlagban napi 12 járattal. Vonat is közlekedik a Szerencs-Abaújszántó vonalon.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Felnőttoktatásban résztvevőkről nincs adatunk mert, akik ilyen oktatásban részt vettek, vagy vesznek a környező városokba kell utazniuk. Felnőtt képzésre ugyanis csak nagyobb városokban van lehetőség.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása nem jellemző (kivéve a közfoglalkoztatást).

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területein nem fordult elő.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A munkanélküli ellátásokat 1991-ben vezették be, az azóta eltelt évek alatt a megállapítás és folyósítás feltételei folyamatosan szigorúbbak lettek.

A munkanélküli ellátórendszer átfogó módosításaiba kezdtek melynek elsődleges célja volt a munkára ösztönzés. A munkanélküli ellátó rendszer helyébe az álláskereső támogatási rendszere, a munkanélküli járadék helyébe pedig az álláskeresői támogatás lépett.

Az intenzív álláskereső az új támogatási rendszerben már a támogatás folyósításának kezdetétől alapfeltétel. A munkanélküli járadék helyett az álláskereső új támogatásaként álláskeresői járadékot lehet igényelni.

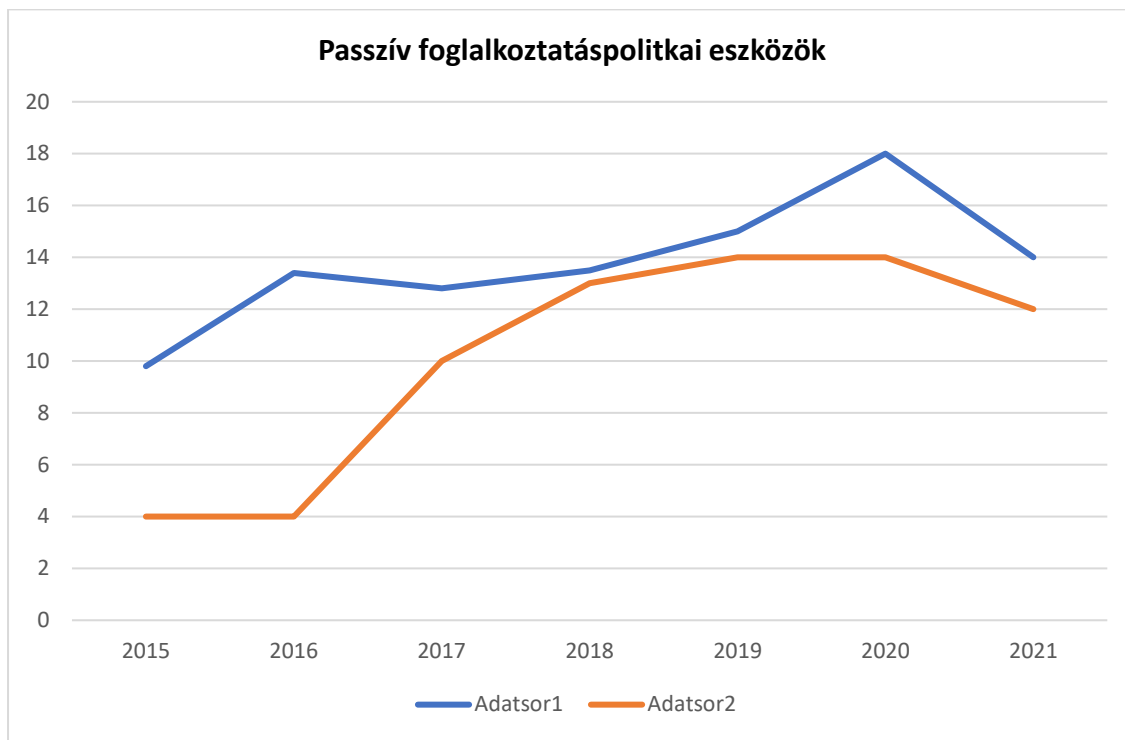
Olyan járadékrendszer jött létre, amely ösztönöz az állások felkutatására és a munkahelyek, munkaalkalmak elfogadására. Ezt elsősorban azzal kívánja elérni a szabályozás, hogy az ellátás összege az idő előrehaladtával fokozatosan csökken.

Álláskeresői járadék illeti meg azt a személyt, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző négy éven belül legalább háromszázhatvanöt nap munkaviszonnyal rendelkezett.

Településünkön az álláskereső aránya a következőképpen alakul.

3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	10	1,51%	4	40,82%
2016	13	2,08%	4	29,85%
2017	13	2,01%	10	78,13%
2018	14	2,11%	13	96,30%
2019	15	2,35%	14	93,33%
2020	18	2,86%	14	77,78%
2021	14	2,20%	12	85,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

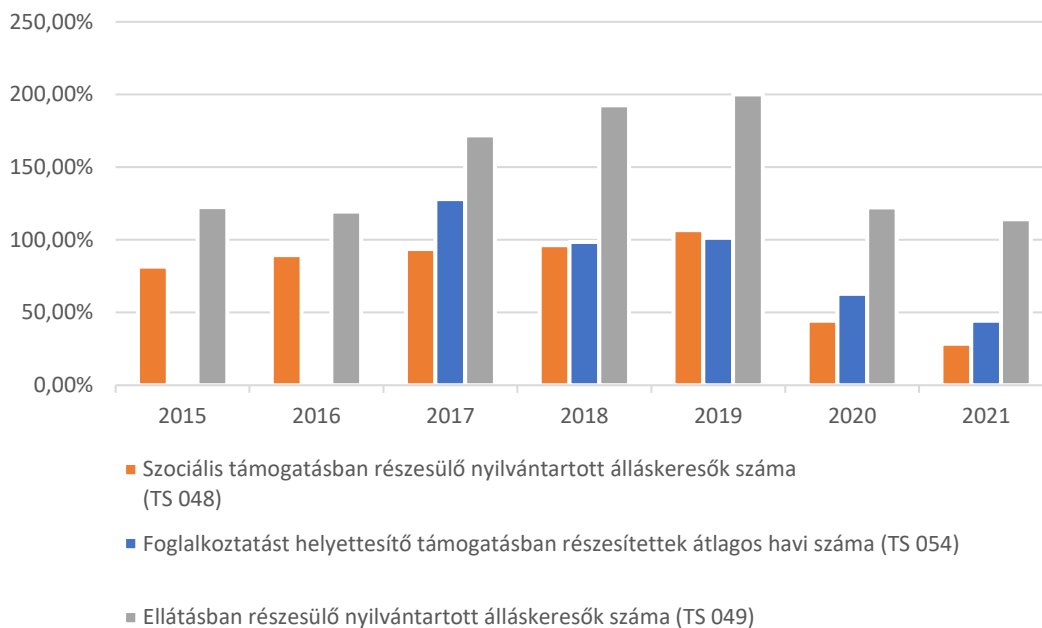

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	8	81,63%	n.a.	-	12	122,45%
2016	12	89,55%	n.a.	-	16	119,40%
2017	12	93,75%	16	128,13%	22	171,88%
2018	13	96,30%	13	98,52%	26	192,59%
2019	16	106,67%	15	101,33%	30	200,00%
2020	8	44,44%	11	62,78%	22	122,22%
2021	4	28,57%	6	44,29%	16	114,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

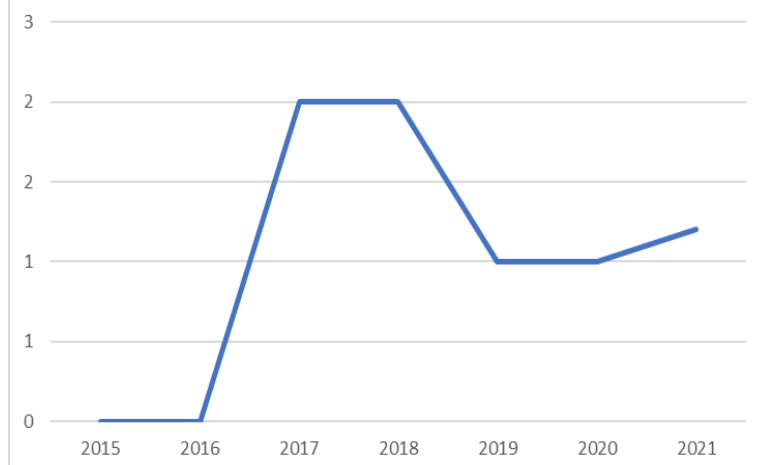
Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

**3.3.3. számú táblázat -
Egészségkárosodási és
gyermekfelügyeleti támogatás**

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	2
2018	2
2019	1
2020	1
2021	1

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

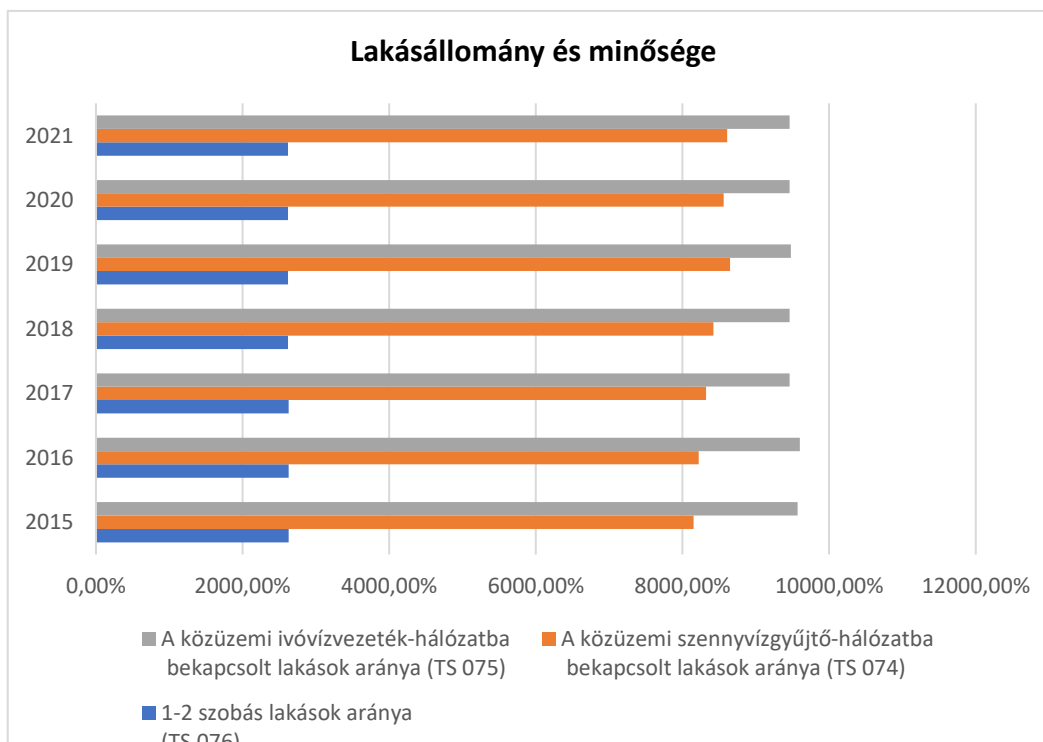
a) Bér lakás-állomány: 0

Településünkön bér lakás nem található.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közzem i szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közzem i ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	422	0	0	26,30%	81,50%	95,70%
2016	422	0	0	26,30%	82,20%	96,00%
2017	422	0	0	26,30%	83,20%	94,60%
2018	423	1	2	26,20%	84,20%	94,60%
2019	423	0	0	26,20%	86,50%	94,80%
2020	423	0	0	26,20%	85,60%	94,60%
2021	423	0	0	26,20%	86,10%	94,60%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Rátkán a lakások és a nem lakás céljára használt ingatlan száma az elmúlt öt évben nem változott.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	422						
2016	422						
2017	422						
2018	423						
2019	423						
2020	423						
2021	423						

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) Lakhatást segítő támogatások:

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	14	77
2021	23	74

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) szociális lakhatás: önkormányzatunk nem rendelkezik ilyen típusú lakással.

d) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok: településünkön nem jellemző az ilyen ingatlanokban való lakás, mivel sok az eladó és üresen álló lakóházas ingatlan.

e) lakhatást segítő támogatások: lakásfenntartási támogatás, szociális célú tűzifa támogatás, egyszeri rendkívüli települési támogatás

f) eladósodottság: Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Ha munkahely van, kölcsönöket vesznek fel, és ha munkanélkülivé válnak, nem tudják a kölcsöneiket fizetni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: Jelenleg a településen nincs hajléktalan, mert a hozzátartozók igyekeznek gondoskodni a családtagokról.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátumnak azokat a tömböket nevezik, ahol az „alacsony státuszú lakosság” magas, azaz az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskola végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező lakók aránya magasabb, mint 50%. Ilyen telepek, szegregátumok településünkön nincsenek.

A településen sok az alacsony iskolai végzettségű, rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők száma. De ezeknek eloszlása a településen egyenletesnek mondható.

a) a telep/szegregátum mint lakóköznyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.):

A víz villany, gáz az utcákon el van vezetve. A szemétszállítás is teljes mértékben biztosított. Aszfaltozott út vezet valamennyi ingatlanhoz. Minden lakásban van villany, a víz csak néhány lakásban nincs bevezetve, de közkútról az egészséges ivóvíz biztosított. Településünkön a szennyvízcsatornázás megoldott, az ingatlanok nagy része rákötött a hálózatra.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.):

Tekintettel arra, hogy településünkön nincs szegregált terület, ezért ez a kérdés nem releváns. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül 17 fő, ebből a hátrányos helyzetű gyermekek száma 4 fő, melyből halmozottan hátrányos helyzetűek száma 3 fő. A településen eloszlásuk egyenletes, nem emelhető ki egy utca sem.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai: nem releváns

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII törvény, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a.) háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,

b) a fogorvosi alapellátásról,

c) az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról, és

d) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,

b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló

egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények

használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Településünkön az orvosi ellátást egy háziorvos biztosítja. Azonban lehetősége van a szülőknek arra, hogy a Szerencsen működő gyermek háziorvosi szolgáltatást igényeljék.

a.) Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés:

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)
	db	db	db
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0
2018	1	0	0
2019	1	0	0
2020	1	0	0
2021	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

A járási hivatal ápolási díjat állapít meg annak a közeli hozzátartozónak, aki súlyosan fogyatékos, vagy 18 év alatti tartós beteg személy ápolását, gondozását végzi.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés: megfelelő, mivel Szerencsen van a Kistérségi Járó beteg Szakellátó Központ. Szerencs 9 km-re található a településhez.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés: Mindenki egyenlően hozzá tud férni Szerencsen és Miskolcon elérhetőek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés: Ha szükséges, Szerencsen és Miskolcon elérhető. Szerencs rendelkezik uszodával, ahol gyógyúszásoktatás is lehetséges.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése: Önkormányzatunk saját konyhával működik, ahol egészséges ételeket főzünk a gyermekeknek, a startmunka mezőgazdasági program keretében megtermelt árut dolgozzuk fel 2012. júniusától folyamatosan a konyhán.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	-
2016	-
2017	-
2018	-
2019	-
2020	-
2021	-

Forrás: Önkormányzati adat

e) sportprogramokhoz való hozzáférés: településünkön az általános iskolában található tornaterem.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés: Önkormányzatunk a Szerencsi Többcélú Kistérségi Társulás útján működteti a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a támogató szolgáltatást. Az önkormányzat önállóan működteti a szociális étkeztetést, és az időskorúak nappali ellátását. A szociális étkeztetés elvitelre, helyben fogyasztással és kihordással is biztosított. A családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást Szerencs város önkormányzatával kötött megállapodás keretében biztosítjuk.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor: nincs ilyen

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül: nincs ilyen.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	van	2610	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a.) Községi élet színterei, fórumai:

A lakosság német származása révén, híven őrzi nyelvi-, kulturális-, tárgyi emlékeit. Hagyományörző tevékenységük meghatározó a település idegenforgalmában. Az amatőr kultúrcsoportok (énekkar, táncgyűttesek, zenekar) népviselete, szép műsora feledhetetlen élménnyel ajándékozza meg a községbe látogatót. Településünkön művelődő közösségei: Rátkai Hagyományörző Népdalkör, Schwarzwald Hagyományörző Egyesület, Gyógytorna Klub, Zumba Klub, Aerobic Klub.

b.) Községi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük):

Kis településről van szó, ahol az emberek jól ismerik egymást. Az emberek javarésze sváb származásúak vallja magát. Egy zárt jól működő közösséget alkotnak. Egymást segítik, támogatják. Nincsenek nagyobb konfliktusok.

c.) Helyi községi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.):

A falu lakói felajánlják önkéntes segítségüket falunapokon vagy amikor szükséges. Adománygyűjtés is előfordul, mint pl.: vörös iszap károsultak javára, egyházi gyűjtése, gyűjtés egy helyi lakos rehabilitációs kezelésére.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön roma nemzetiségűnek valló személy nem él.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekók felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliek elszoktak a munka világától, így még nehezebb őket visszavezetni a dolgozó emberek közé.	Pályázati lehetőségek kihasználása. Befektetők, beruházók keresése. Start munka tovább folytatása.
Az alacsony iskolai végzettség, a szakmai végzettség hiánya miatt nehéz a munkába állás.	Felnőtt képzések szervezése, igények felmérése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	460	484	944	48,73%	51,27%
0-2 évesek			33	3,50%	
0-14 éves	76	63	139	8,05%	6,67%
15-17 éves	8	13	21	0,85%	1,38%

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

- a.) Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkben a

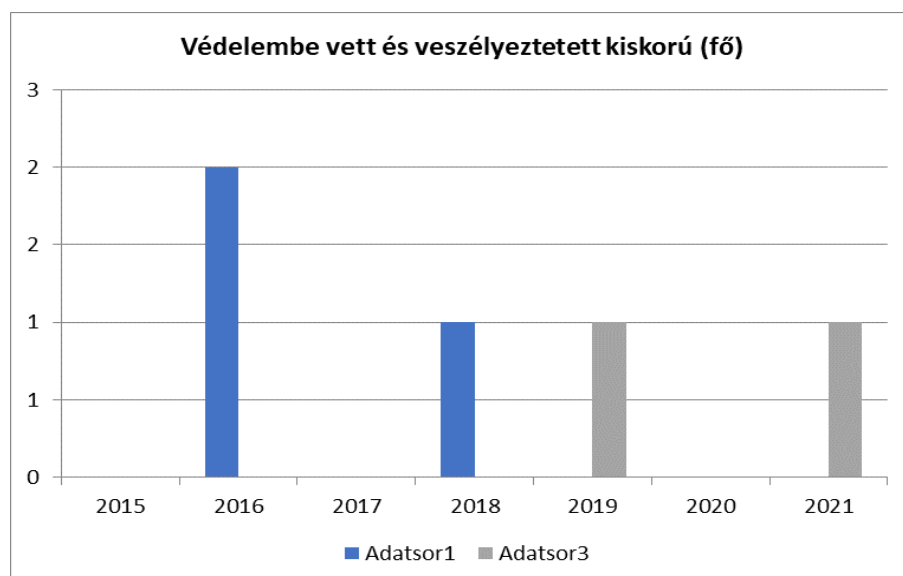
gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

Bár a népességfogyás miatt az elmúlt 10 évben csökkent a veszélyeztetett gyermekek száma Magyarországon, az arányokat figyelembe véve rosszabb a helyzet, mint korábban volt. Ma a gyerekek több mint 10 százaléka veszélyeztetett. A védelembe vett gyerekek száma tíz év alatt több mint kétszeresére, a gyámság alá került fiatalok aránya harmadával nőtt. Csak tavaly 11 ezer kisgyermeket bántalmaztak hazánkban.

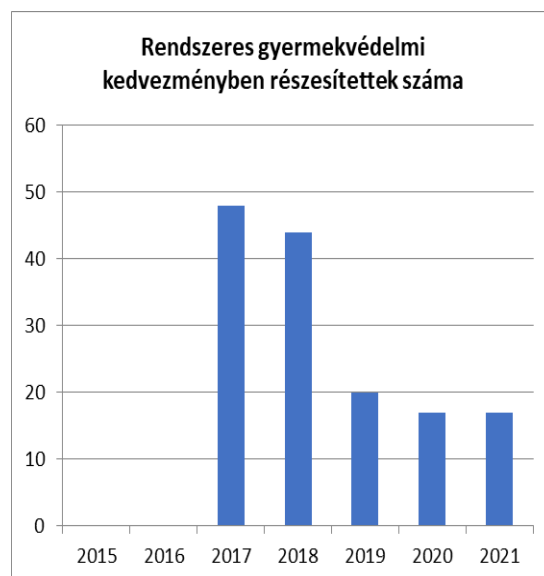
4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	0
2018	1	0
2019	0	1
2020	0	0
2021	0	1
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma:

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	48
2018	44
2019	20
2020	17
2021	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adat

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya: A Bursa pályázat útján 2021-ben 7 fő, 2022-ben 9 fő részesült támogatásban. Az önkormányzat anyagi forrásai korlátozottak.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú személy a lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél kérheti. A jegyző a támogatásra való jogosultságot 1 év időtartamra állapítja meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- természetbeni támogatásnak (július, november hónapban)
- az ingyenes tankönyvnek az igénybevételére.

Településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2021-ben és 2022-ben is 17 fő volt.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás a gyermek gyámjával kirendelt hozzátartozó veheti igénybe. Településünkön öt ilyen hozzátartozó él.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezhettek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya: Településünkön nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	-
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-
2020	n.a.	n.a.	-

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, teleszerű lakókörnyezet nincs településünkön.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

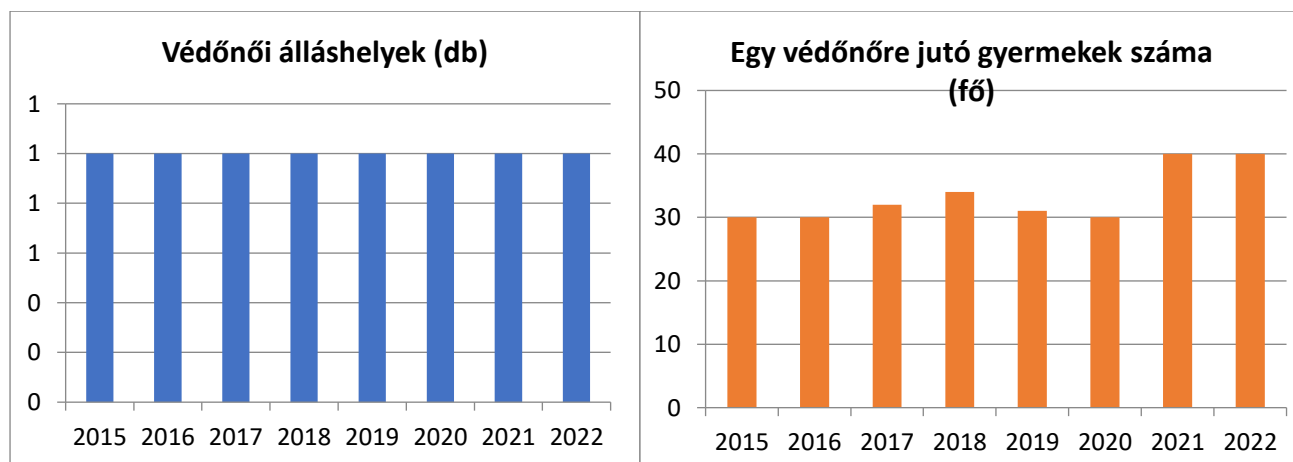
A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások közül helyben megoldott a gyermekjóléti szolgáltatás. A gyermekjóléti szolgáltatást Szerencs önkormányzattal kötött megállapodás útján biztosítja önkormányzatunk Monok településre is kiterjedő hatállyal.

Önálló házi gyermekorvosi praxis nem működik a községünkben. Védőnői szolgáltatás a Tállyai védőnői körzet keretében, a helyben lévő védőnői szolgálat helyiségében biztosított.

- a.) Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	30	30
2016	1	30	30
2017	1	32	32
2018	1	34	34
2019	1	31	31
2020	1	30	30
2021	1	40	40
2022	1	40	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.		
2016	n.a.	n.a.	n.a.		
2017	n.a.	n.a.	n.a.		
2018	n.a.	n.a.	n.a.		
2019	n.a.	n.a.	n.a.		
2020	n.a.	n.a.	n.a.		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015		
2016		
2017		
2018		
2019		
2020		

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	6	7	6
2020	0	0	0	0	7	7	7	7
2021	0	0	0	0	7	7	7	7

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Bölcsőde és családi napközi nem működik településünkön, viszont az óvodával együtt létrehozásra került a mini bölcsőde, amely nagyban segíti a fiatalok helyben maradását.

- b.) Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma):
Gyermekorvosi ellátás a közeli Szerencs városában érhető el.
- c.) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok:
Nincsen korai fejlesztés vagy rehabilitációs szolgálat. A pedagógiai szakszolgálat vizsgálja és foglalkozik vele.
- d.) Gyermekjóléti alapellátás:
Szántó J. Endre Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézet Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ keretében lévő intézmény dolgozója segíti a rászorulókat.
- e.) Gyermekvédelem:
Rendszeres gyermekvédelmi támogatás biztosítása.
- f.) Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:
Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Miskolcon Lorántffy Zsuzsanna Református Kismamaházban, vagy Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Miskolci Családok Átmeneti Otthona érhető el, 30, illetve 40 fő befogadására alkalmasak.
- g.) Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés:
Gyermekek táboroztatása, sportversenyek.
- h.) Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei):
A településünkön a szünidei, hétfégi gyermekétkeztetésre, nincs igény.
- i.) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor:
Ilyen nem fordult elő.
- j.) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül:
Ilyen nem fordult elő.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

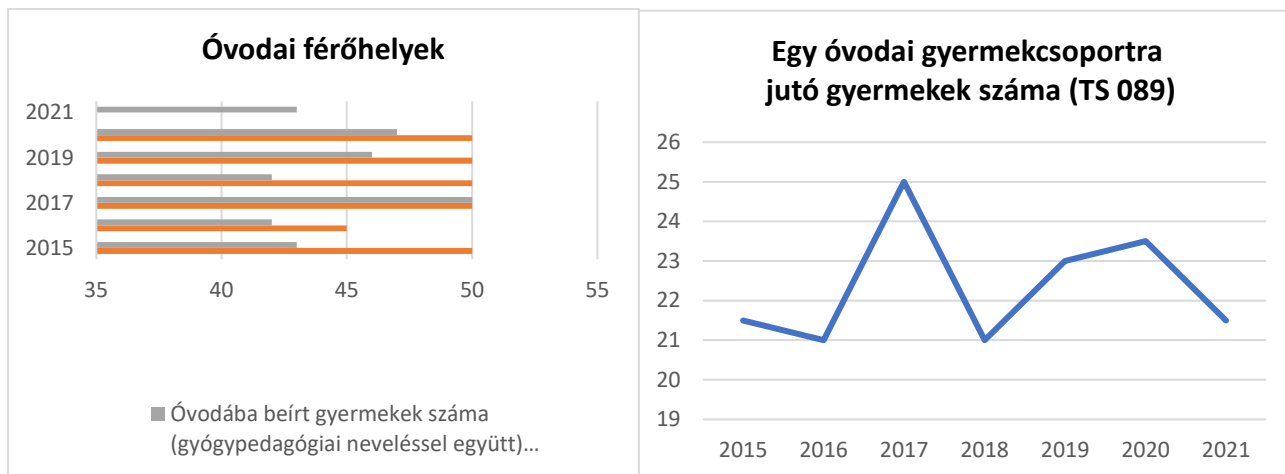
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása Településünkön megoldott.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	7	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30	16:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	15	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	43	2	50	1	43	0	0	22
2016	42	2	45	1	42	0	0	21
2017	50	2	50	1	50	0	0	25
2018	42	2	50	1	42	0	0	21
2019	46	2	50	1	46	0	0	23
2020	47	2	50	1	47	0	0	24
2021	42	2	50	1	43	0	0	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b.) A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	8	1	11	40,5%
2015/2016	0	8	1	11	45,6%
2016/2017	0	8	1	12	47,3%
2017/2018	0	9	1	12	47,3%
2018/2019	0	9	1	13	50%
2019/2020	0	9	1	14	47,6%
2020/2021	0	9	1	15	43,9%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c.) Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek:

Nem volt példa hátrányos megkülönböztetésre vagy jogellenes elkülönítésre az oktatás területén.

d.) Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések:

Az iskolai kompetenciamérési eredmények országos átlagnak megfeleltek. 2013. január 1-jéig az önkormányzat volt a fenntartó.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	50	0	0,00
2018	42	0	0,00
2019	46	0	0,00
2020	47	0	0,00
2021	43	0	0,00
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	29	31,18
2018	n.a.	25	22,32
2019	n.a.	8	6,78
2020	n.a.	4	3,23
2021	n.a.	8	6,06
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	7	2
2018	8	2
2019	11	0
2020	7	0
2021	7	0
2022	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	7
2015/2016	8
2016/2017	12
2017/2018	13
2018/2019	11
2019/2020	10
2020/2021	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e.) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Bursa ösztöndíjra lehet pályázni a főiskolai és egyetemi hallgatóknak az önkormányzatnál.

Az elmúlt években csökkent az általános iskolai tanulók száma, ami demográfiai okokkal, a tartósan alacsony születési számmal magyarázható. A szomszédos településekről érkező gyerekek aránya magas.

Iskolánkba 38 HH gyermek jár. Képzésükhöz iskolánkban biztosított mind a személyi és tárgyi feltételek.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0
2018	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2020	0	0	0	0
2021	0	0	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A község német nemzetiségi település, ahol nagyon fontos az összetartozás erősítése és a hagyományok ápolása.	Kirándulások, táborok szervezése. Nyári programok szervezése. Testvérvárosi kapcsolatok erősítése.
A nehéz anyagi körülmények között élő gyermekek gyakran elhanyagoltak, a tanulmányi eredményeik rosszabbak társainál.	Érintett családok feltérképezése, gyakoribb családi látogatások szervezése. Tanulósobák igénylésére ösztönzés. A szülőkben pedig a gyermekük jövője iránti nagyobb felelősségtudat tudatosítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nőmozgalmak a XIX. század második felében indultak és az 1970-es években élték virágkorukat. Az egyenjogúság elve Európában a felvilágosodás korában merül fel (születési előjogok és a kiváltságok eltörlése, a törvény előtti egyenlőség). Az Egyesült Államokban a XIX. század második felében jelennek meg a nők egyenjogúságát célzó mozgalmak, Európában a XX. század fordulóján. Az egyenlőség élharcosai a feminista nőmozgalmak képviselői voltak. Az 1970-es években a nyugati demokráciákban az új társadalmi mozgalmakkal egyidőben indul be életre a feminizmus második hulláma.

A XX. század végén az európai alkotmányokban rögzítették a nemek egyenlőségét. Ma a hangsúly a nemek egyenjogúságának érvényesítésére tevődött át, hiszen még számtalan olyan diszkriminatív mozzanata van a társadalmi életnek, amelyek hozzájárulnak a hátrányok újratermeléséhez.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság.

Magyarországon ezer férfira 1 105 nő jut, minthogy a népesség 52 %-a nő. Rátkán a nemek közti megoszlást tekintve az országos tendenciának megfelelően alakul. Az összlakosághoz viszonyítva a nők aránya 54%. 65 év felett viszont ez a szám 70 %-ra emelkedik.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az önkormányzat mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

a.) Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében:

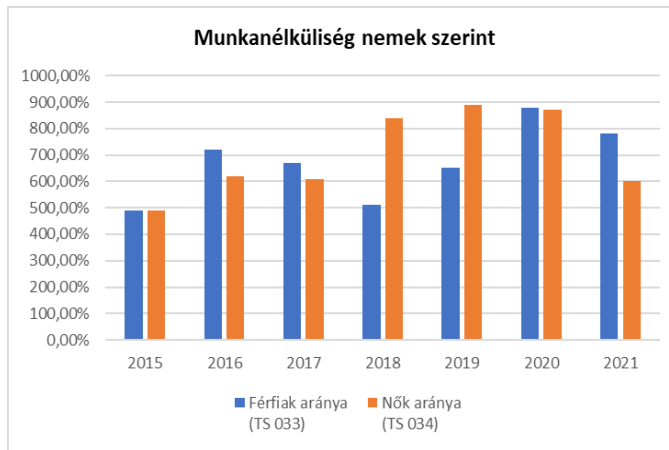
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	49%	49%	49%
2016	72%	62%	67%
2017	67%	61%	64%
2018	51%	84%	67,5%
2019	65%	89%	77%
2020	88%	87%	87,5%
2021	78%	60%	69%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A település nem rendelkezik adatokkal a ledolgozott munkaidő tekintetében.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetően. A nők és férfiak foglalkozási (horizontális) szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a vertikális szegregáció) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi.

A nők jellemzően az alacsony fizetésű munkakörökbe szorúlnak. A település nem rendelkezik kimutatással a férfiak és nők bérezését illetően. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci-helyzetükről azonban nem készült felmérés.

- b.) A nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban: közfoglalkoztatásban.
- c.) Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei: közfoglalkoztatásban.
- d.) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség):
nem volt még ehhez hasonló probléma településünkön.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2015	64,5%	55%
2016	54,8%	47,8%
2017	47,5%	57,9%
2018	58,1%	64%
2019	70,8%	61,8%
2020	66,7%	58,3%
2021	72,1%	45,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	31	2
2016	42	8
2017	40	3
2018	43	6
2019	48	5
2020	54	7
2021	43	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

Rátkán családi napközi nem működik. Az óvodai és mini bölcsődei férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még nem történt elutasítás. Az általános iskolában reggel 7-től várják a diákokat és a napközis ellátást igénybe vevő szülők délután fél 5-ig biztonságban tudhatják gyerekeiket.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	30	30
2016	1	30	30
2017	1	32	32
2018	1	34	34
2019	1	31	31
2020	1	30	30
2021	n.a.	40	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	6	7	6
2020	0	0	0	0	7	7	7	7
2021	0	0	0	0	7	7	7	7

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Miskolcon Lorántffy Zsuzsanna Református Kismamaházban, vagy Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Miskolci Családok Átmeneti Otthona érhetők el, 30, illetve 40 fő befogadására alkalmasak. Ami a családok átmeneti otthonaként működik, de csak gyermekeket és anyákat fogad az ország egész területéről. A családok önként kérhetik felvételüket az intézményvezetőnél személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb. Az átmeneti intézményben az egyszülős családok átlagosan 12 hónapig tartózkodhatnak. A gondozási időszak alatt a gyermekek teljes körű ellátást kapnak (étkezés, iskoláztatás költsége, ruházat, szabadidős tevékenység járulékos költség), a felnőttek szükség szerinti ellátásban részesülnek. A gondozottak folyamatos személyi segítséget kapnak annak érdekében, hogy az intézményen kívüli életüket minél előbb megkezdhessék.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település önkormányzati képviselőtestületben a polgármester asszony mellett helyet foglal egy nő képviselő. Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Az intézmények vezetői szintén nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Rátkán nem jellemzőek, ezért az önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Képzések szervezése.
A gyermekvállalást követően sokkal nehezebb a nők munkába állása, hiszen a gyermekekről is gondoskodnia kell.	Mini bölcsőde, óvoda működési színvonalának javítása, korszerű, a mai kor követelményeinek mindenben megfelelő intézményi ellátás és hosszabb nyitvatartás megvalósítása.

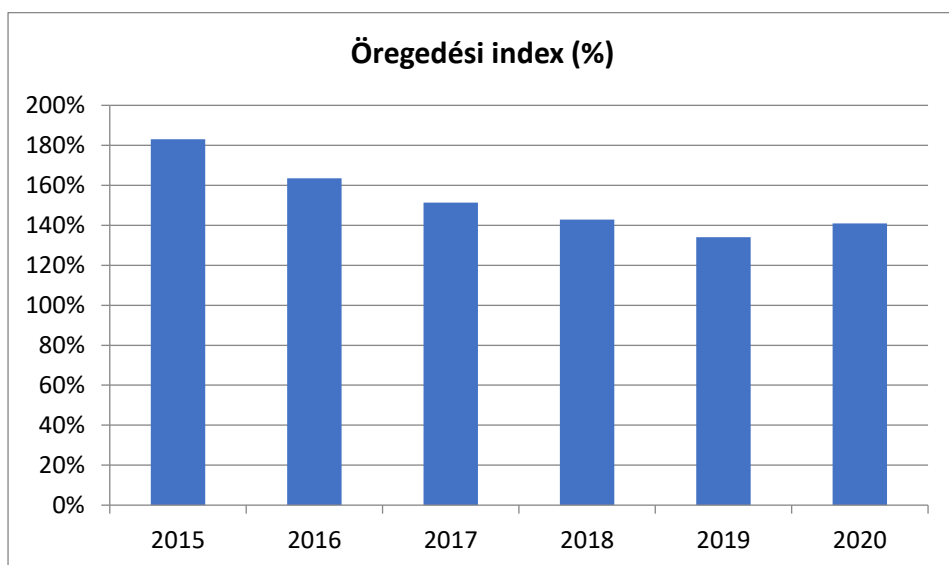
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	183	100	183,00%
2016	188	115	163,48%
2017	180	119	151,26%
2018	180	126	142,86%
2019	173	129	134,11%
2020	179	127	140,94%
2021	181	139	130,22%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Magyarországon ma 9,6 millióan élnek. Az elmúlt 11 évben 464 ezerrel csökkent a lakosságszám, ezt mérsékelte a 131 ezer, többségében a környező országból érkező bevándorló. A halálozások száma az elmúlt 11 évben 130 ezer körül alakult évente, jelentős emelkedés volt azonban a koronavírus-járvány miatt: 2020-ban 141 ezerre, 2021-ben pedig 156 ezerre emelkedett az elhunytak száma. A demográfiai változások vizsgálatakor szembetűnő, hogy a hazai népesség folyamatos csökkenése a lakosság idősödésével párhuzamosan zajlik. Emelkedik az időskorúak, az egyedül élők és a nem házasok népességen belüli aránya. Néhány évvel ezelőtt nem sokan éltek meg századik életévüket. Napjainkban velünk együtt él nagyjából 600 ember, aki 100 éves vagy ennél idősebb, és a 65 000 főt is meghaladja a 90 évesnél idősebbek száma. A születéskor várható élettartam Magyarországon öt-hat évvel rövidebb, mint az Európai Unió nyugati tagállamaiban, bár a halálozási adatok, különösen a korai haláltól veszélyeztetett férfiak esetében az utóbbi években némi javulást mutatnak. Napjainkban már nem csak a várható élettartamra vonatkozó számításokkal foglalkozunk. Az idősök szempontjait előtérbe helyező megközelítés nyomán fontosabb lett az egészségesen várható élettartamokra

vonatkozó kutatások eredményeit figyelembe venni. A hazai számítások szerint megállapítható, hogy az iskolai végzettség befolyással van a betegség időszakának kezdetére, elsődlegesen abban az értelemben, hogy – a nemektől függetlenül – legkorábban az alapfokú végzettségűek betegszenek meg, legkésőbb pedig a diplomások. Mindkét nem esetében a magasabb végzettséghez nemcsak hosszabb várható élettartam tartozik, de rövidebb betegidőszak is. Ha mindezt településnagyság szerint vizsgáljuk, akkor megállapítható, hogy növekvő településnagysághoz (község – város – megyei jogú város – Budapest) hosszabb várható élettartam, rövidebb betegidőszak és így hosszabb egészségesen várható élettartam kapcsolódik. A magasabb végzettségűek nagyobb arányban élnek városokban, ahol az egészségügyi ellátás is könnyebben elérhető.

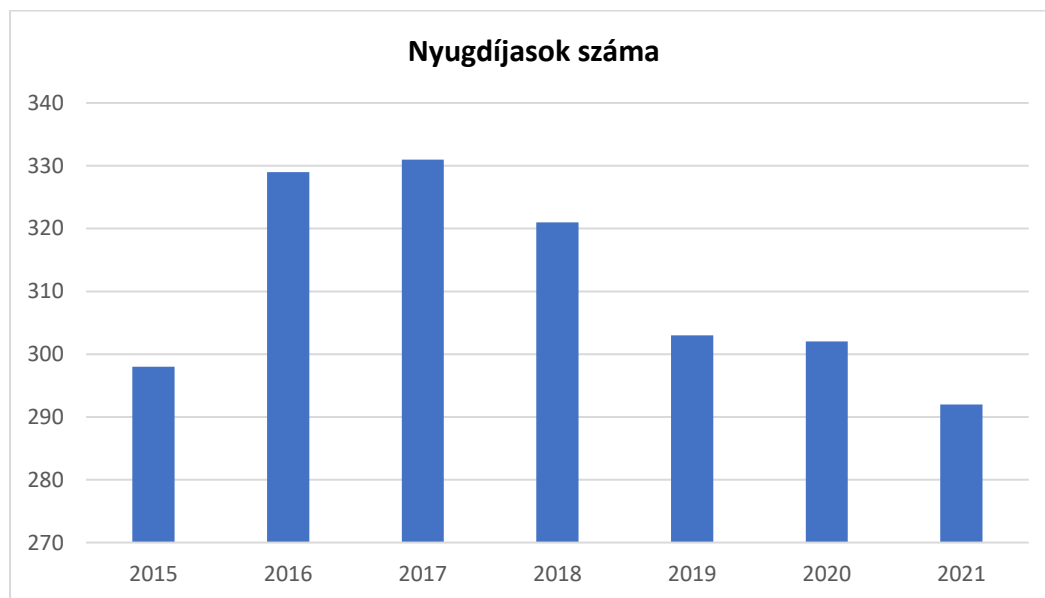
Időskorúak járadékára a nyugdíjkorhatárt betöltött személyt jogosult, akinek saját és vele együtt lakó háztársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át. Településünkön ilyen személy nincs.

Településünkön az idősek aránya megegyezik az országos átlaggal.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	103	195	298
2016	124	205	329
2017	128	203	331
2018	124	197	321
2019	115	188	303
2020	119	183	302
2021	122	170	292

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	0	0	68	135	1	12	n.a.
2016	0	0	64	132	1	6	n.a.
2017	1	0	64	128	1	7	n.a.
2018	2	0	63	130	1	5	n.a.
2019	2	1	61	125	1	5	n.a.
2020	3	0	65	125	1	5	n.a.
2021	3	0	74	116	0	6	n.a.

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Unió állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

A munkanélküliségi ráta a térségben meghaladja az országos átlagot.

Községünkben nem tudunk időseket foglalkoztatni, mivel a munkaképes korosztálynak sem tudunk kellő képen munkát biztosítani.

A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja munkanélküliség problematikája. A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járuléksökkentési kedvezményben részesülnek.

a.) *Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága:*

Községünkben nincs erre lehetőség.

b.) *Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen):*

A nyugdíjasok foglalkoztatására nincs lehetőség, hiszen az aktív korú lakosoknak is gondot jelent a munkahely megszerzése.

c.) *Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:*

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem fordult elő Rátkán.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresőök száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	31	42	40	43	48	54	43
41-45 év (TS 042)	Fő	3	2	2	3	4	2	4
	%	9,68%	4,76%	5,00%	6,98%	8,33%	3,70%	9,30%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	3	3	1	1	4	2
	%	0,00%	7,14%	7,50%	2,33%	2,08%	7,41%	4,65%
51-55 év (TS 044)	Fő	6	7	4	6	5	2	1
	%	19,35%	16,67%	10,00%	13,95%	10,42%	3,70%	2,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	4	4	6	8	6	6
	%	12,90%	9,52%	10,00%	13,95%	16,67%	11,11%	13,95%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	0	4	7	8	11	10
	%	3,23%	0,00%	10,00%	16,28%	16,67%	20,37%	23,26%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a.) Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése:

A közintézmények akadálymentesítése megoldott. Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes használni ezeket az eszközöket.

A szociális alapszolgáltatások közül Rátkán elérhető az étkeztetés és a jelzőrendszeres segítségnyújtás. A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik háziorvosi praxis. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybevételére a 15 km-re fekvő Szerencsen van lehetőség.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősök számára is biztosított. Az Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zrt. járatai menetrend szerint közlekednek.

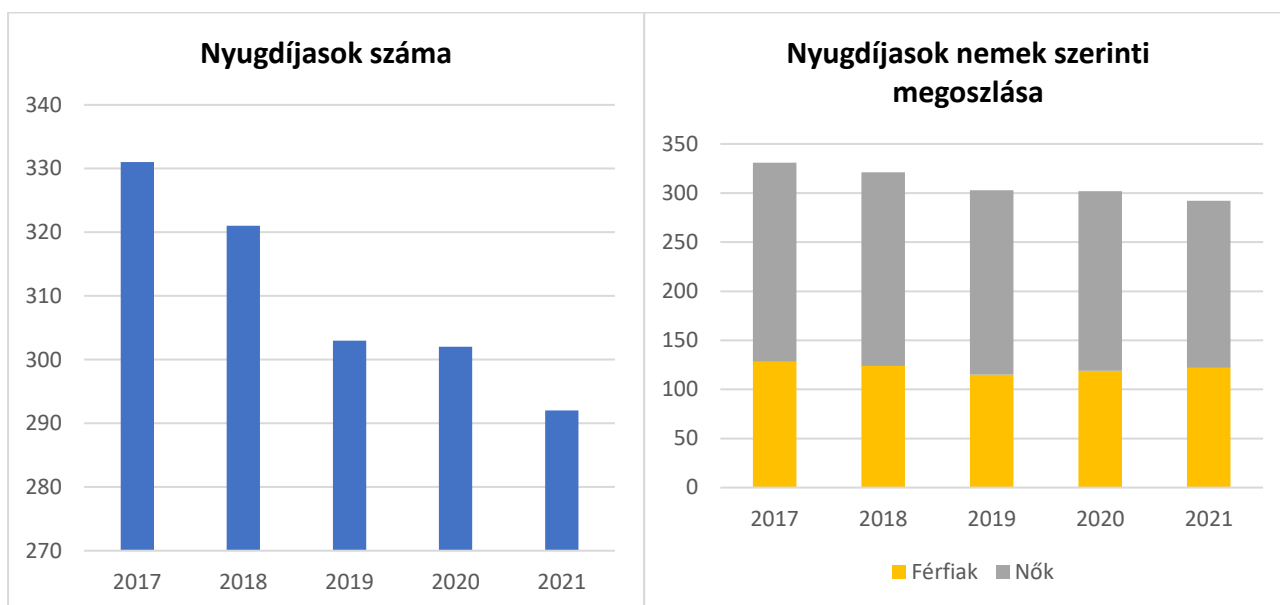
b.) Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A közösségi ház hetente több alkalommal fogadja a művelődő közösségeket, az önkormányzat és a nevelési-oktatási intézmények itt tartják próbáikat, rendezvényeiket. Az épületben könyvtár működik wifi-hozzáféréssel.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	128	203	331
2018	124	197	321
2019	115	188	303
2020	119	183	302
2021	122	170	292

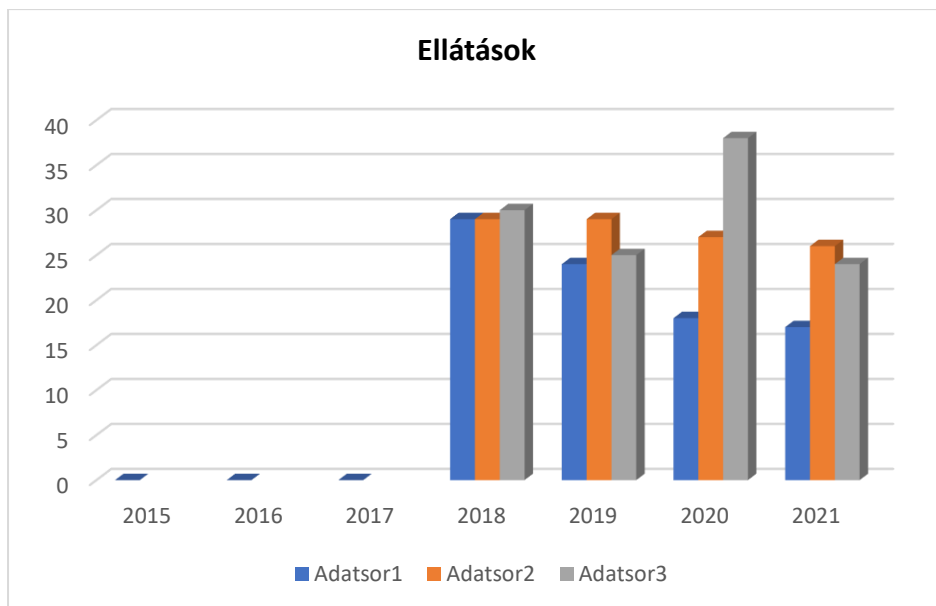
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	183	n.a.	n.a.	n.a.
2016	188	n.a.	n.a.	n.a.
2017	180	n.a.	n.a.	n.a.
2018	180	29	29	30
2019	173	24	29	25
2020	179	18	27	38
2021	181	17	26	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c.) Idősek informatikai jártassága:
Nem rendelkeznek informatikai ismeretekkel.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Rátkán működik idősek klubja. A klubba azokat az egyedülálló nyugdíjasokat várják, akik társaságra és programokra vágnak. Várják azokat a nyugdíjasokat is, akik párjukkal élnek és szeretnék a napjaikat nagyobb társaságban eltölteni. A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására. Az időseket ellátó nappali intézmény 30 férőhelyes, kihasználtsága az elmúlt néhány évben 100%-os.

Nagy beszélgetések, filmnézés, kártyacsaták, társasjátékozás, szalonnasütés, bográcsolás, előadások, kirándulások, kézműves napok, zenés programok, egyéb rendezvények várják az érdeklődő nyugdíjasokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idős emberek az információs lehetőségeket nem ismerik, ezért nagyon sok mindenről lemaradnak, vagy nem rendelkeznek elegendő információval.	Oktatás szervezése.
A betegségek – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák fordulnak elő a leggyakrabban.	Szűrővizsgálatok, egészségnapok szervezése.
Nem tud az önkormányzat minden rászorulókat ellátni, hiszen az intézményben nincs elegendő férőhely.	Az épület bővítése, akadálymentesítése, korszerűsítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékkal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-államiszereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 2006. december 13-án egyhangúan fogadta el a Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló Egyezményt és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyvet. Az új nemzetközi egyezmény közel 650 millió fogyatékkal élő embert érint a világon.

A hazai fogyatékosügy politikai sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. Évi XCII. törvénnyel. Az Egyezmény szerint *„fogyatékkal élő személy minden olyan személy, aki hosszán tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”*.

Az egyenlőség, az egyenlőtlenségek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi – a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező – személyt, csoportot érint ma Magyarországon. Különösen veszélyeztetett csoport a cigányság, más szempontból a nők, ismét más szempontból, de külön figyelmet érdemel a fogyatékos emberek helyzete is. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Magyarországon a legutóbbi népszámlálás (2011) adatai szerint 490 578 személy, a teljes népesség 4,9 százaléka azonosította magát fogyatékkal élőként. A KSH adatai szerint a megváltozott munkaképességűek száma 2020 II. negyedében 458 684 fő, ennek 30,5 %-a aktív.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	29	40	69
2016	30	39	69
2017	29	35	64
2018	24	29	53
2019	21	27	48
2020	22	27	49
2021	23	24	47

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Nincs adat.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nincs adat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt. A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése 100%-os. A közszolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott.

- a.) Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége:
A polgármesteri hivatal, a közösségi ház, az orvosi rendelő, az idősek klubja, az iskola és az óvoda épülete akadálymentesített.
- b.) Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége:
Településünkön nincs ilyen.
- c.) Munkahelyek akadálymentesítettsége:
Polgármesteri hivatal, közösségi ház, orvosi rendelő, idősek klubja akadálymentes
- d.) Községi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége:
Nem történt még meg.
- e.) Fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élők nappali intézménye stb.)
Településünkön nincs ilyen.
- f.) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások):
Településünkön nincs ilyen.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Lényeges adatokkal nem rendelkezünk a fogyatékkal élőkről.	Adatbázisok készítése
Ezek az emberek elszigetelten élnek és nem veszik ki részüket a közösségi életből.	Személyre szabott programok szervezése, felkutatása lebonyolítása. Csoportok létrehozása.
Településünkön az akadálymentesítés nem mindenhol megoldott.	Pályázatok figyelése.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén.	Felvilágosítások, tájékoztatók készítése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a.) A 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.):
Római katolikus egyházközség, Rátkai Hagyományörző Népdalkör, Schwarzwald Hagyományörző Egyesület, Zumba klub, Aerobic klub, Gyógytorna klub
- b.) Önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása:
Szerencsi, Hercekgúti, Károlyfalvai, Sárospataki és Rakamazi Német Nemzetiségi Önkormányzattal van kapcsolatunk. Kölsönösen meghívjuk egymás rendezvényeire egymás kultúrcsoportjait. Együttműködési megállapodásunk van a Hagyományörző Énekkarral, akik a rendezvényeinken rendszeresen fellépnek. Ugyan ilyen kapcsolatunk van a Schwarzwald Táncscsoporttal. Együttműködési megállapodása van a községünknek a Mozgáskorlátozottak Egyesületével és a Katolikus Egyházzal, Német Nemzetiségi Általános Iskolával, Gyemekkert Óvodával.
- c.) Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség:
A B.-A.-Z. Vármegyei Német Önkormányzatok Szövetségének Egyesületével, valamint a B.-A.-Z. Vármegyei Területi Német Nemzetiségi Önkormányzattal van partnerségi kapcsolatunk.
- d.) A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége:
A Rátkai Német Nemzetiségi Települési Önkormányzat évi rendszerességgel támogatást biztosít a Rátkai Gyemekkert Óvoda táncfalalkozójának megrendezéséhez. Anyagi támogatást biztosít az általános iskola tanulóinak német táboroztatáshoz. Német nyelvtudás ösztönzésére felvállalja a sikeres nyelvvizsgálóval járó költségeket.
- e.) Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége:
Rátkán mindössze egy civil szervezet működik, de erős az összefogás, példaértékű a civilek jelenléte a település kulturális, művelődési életében. Számos rendezvény szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét a civil társadalom, illetve saját programokat, rendezvényeket is szerveznek.
- f.) For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában:
Rátkán for-profit szereplők nincsenek.

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt, a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét. A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába:

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére. A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a dokumentum készítői a Rátkai Német Nemzetiségi Települési Önkormányzat és a Rátkai Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói végezték. A jegyző koordinálásával e tevékenységbe bekapcsolódtak településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Megalakításra került a HEP-fórum, melynek segítségével feltérképezésre kerültek az egyes célcsoportok problémái. A problémákra az adott szakemberek segítségével a végrehajtandó intézkedések s megfogalmazásra kerültek.

Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg.

A felelős feladata, hogy a szakterület képviselőivel együtt kidolgozzák az egyes feladatok végrehajtásának pontos menetét, valamint ellenőrizték azok megvalósulását.

A program felülvizsgálatára 2 év múlva kerül sor, amikor az indikátor teljesítésének bemutatásához adatfelvétel is történik.

A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Rátka Község Önkormányzata a Programot a település honlapján közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot elektronikus és nyomtatott kiadványaiban tájékoztatja. A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

- Meghívó papír formátumban

- Jelenléti ív

- Jegyzőkönyv

- Kérdőívek

- Adattáblák

- elkészült HEP Program Rátkai település honlapján megjelenítve

- az intézmények részére és a Fórum tagjainak papír, illetve e-mail formátumban megküldve

- a település lakosságának papírformátumban betekintési lehetőség biztosítása az önkormányzat épületében

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	Munkához szoktatás	Pályázati lehetőségek kihasználása. Befektetők, beruházók keresése. Start munka tovább folytatása.
	Képzések szervezése	Felnőtt képzések szervezése, igények felmérése
Gyermekek	Közösség formáló programok szervezése	Kirándulások táborok szervezése. Nyári programok szervezése. Testvérvárosi kapcsolatok erősítése.
	Szülők felelősségének tudatosítása	Érintett családok feltérképezése, gyakoribb családi látogatások szervezése Tanulósobák igénylésére ösztönzés. A szülőkben pedig gyermekük jövője iránti nagyobb felelősségtudat tudatosítása.
Idősek	Idősek biztonságának javítása	Járőrözés, térfigyelő rendszer kiépítése, fórumok tartása
	Informatikai oktatás	Oktatások szervezése
	Idősek egészségi állapotának javítása	Szűrővizsgálatok egészségnapok szervezése
Nők	A nők munkához jutásának javítása	Képzések szervezése
	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működése	Bölcsőde, óvoda működési színvonalának javítása, hosszabb nyitvatartás megvalósítása
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élőkről adatok gyűjtése	Adatbázisok készítése

Rátka község Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

	Fogyatékkal élők bevonása a helyi közösségi életbe	személyre szabott programok szervezése, felkutatása, lebonyolítása. Csoportok létrehozása.
	Akadálymentesítés	Pályázatok figyelése
	Fogyatékosok egészségi állapotának javítása	Felvilágosítások, tájékoztatók készítése
	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkához szoktatás	Önkormányzat: polgármester
	Képzések szervezése	Általános iskola: igazgató, Önkormányzat: polgármester
Gyermekek	Közösség formáló programok szervezése	Önkormányzat: polgármester
	Szülők felelősségének tudatosítása	Általános iskola: igazgató, Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa, gyermekvédelmi felelős
Idősek	Idősek biztonságának javítása	Rendőrség: tállai rendőrőrs vezetője
	Informatikai oktatás	Önkormányzat: Polgármester
	Idősek egészségi állapotának javítása	Idősek Klubja vezetője Háziorvos
	Az idősek otthonának bővítése	Önkormányzat: polgármester
Nők	A nők munkához jutásának javítása	Önkormányzat: polgármester
Nők Fogyatékkal élők	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése	Önkormányzat: polgármester
	Fogyatékkal élőkről adatok gyűjtése	Önkormányzat: polgármester Háziorvos

Rátka község Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők bevonása a helyi közösségi életbe	Önkormányzat: polgármester
	Akadálymentesítése	Önkormányzat: polgármester
	A fogyatékosok egészségi állapotának javítása	Háziorvos

Jövőképünk

A Rátkai Német Nemzetiségi Települési Önkormányzat legfontosabb célja a településünkön élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára a kitörési lehetőség biztosított legyen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek minél magasabb színvonalú, jobb képzésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekről való gondoskodás feltételeinek biztosítására, annak minőségének és mennyiségének javítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetés csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő hozzáférésnek biztosítását a közszolgáltatásokhoz.

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Munkához szoktatás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen sok a tartósan munkanélküli. Ezek az emberek elszoktak a munkától.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munka világából kiesett munkaképes emberek visszaszoktatása a munkához. A munkanélküliek számának csökkentése. Cél: Minél több embert tudjanak foglalkoztatni. Álláskeresési technikák megtanulása, e Magyarország pontok igénybevétele. Segítségnyújtás az álláskereséshez. Folyamatos tájékoztatás az álláslehetőségekről, hogy képesek legyenek önállóan munkát találni. R: Képesek legyenek arra, hogy önállóan önéletrajzot tudjanak írni 2028. október 31-ig. K: Képesek legyenek arra, hogy önállóan fel tudják kutatni saját és környezetükben lévő munkalehetőségeket 2028. október 31-ig. H: Képesek legyenek arra, hogy 2028. október 31-ig munkahelyet találjanak.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Segélyezettek közül a szakmával nem rendelkezők képzése az álláskereséshez, szakmával rendelkezők felkutatása, „Álláskeresési technikák elsajátítása kis létszámú csoportokban” címmel képzés indítása helyi szinten. 2. Kapcsolattartás alkalmával az új állásokról tájékoztatás. 3. Hirdetések közzététele önkormányzat honlapján az állásokról. 4. START munka folytatása 5. Pályázati lehetőségek kihasználása. Befektetők, beruházók keresése.
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Polgármesteri hivatal dolgozói
Határidő(k) pontokba szedve	2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. Képzésen résztvevők száma. 2. Feltérképezett állások száma. 3. Megtalált állások száma. Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel. Pályázatok felkutatása kihasználása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség - Csökkentésének eszköze: figyelem felkeltés, plakáton hirdetmény útján. Nincs pályázat:
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás.

Intézkedés címe:	Képzések szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az alacsony iskolai végzettség, a szakmai végzettség hiánya miatt nehéz a munkába állás.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az alacsony iskolai végzettségűek számának, munkanélküliség csökkentése. Cél: Akinek nincs 8 osztálya végezze, el akinek van, erre épülő szakképesítést szerezzen. R: Képzések felkutatása megtörténjen, melyek az általános iskola befejezésére irányulnak 2028. október 31-ig. K: A településen legyen biztosítva a képzés helyszíne, képzések elindítása 2028. október 31-ig. H: Képzések befejezése, után követés, elhelyezkedés segítése, munkanélküliség az országos átlaggal egyenlő legyen 2028. október 31-ig.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. 8. osztályt el nem végzők felkutatása. 2. Kérdőív segítségével felkutatni ki az, aki szeretné elvégezni. 3. Kis létszámú csoport indítása, folyamatos nyomon követés.
Résztvevők és felelős	Polgármester, Általános Iskola igazgatója
Partnerek	Kormányhivatal Szerencsi Járási Hivatala , Családsegítő szolgálat, önkormányzat, általános iskola
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: 8. osztályt elvégzettek száma. K: 8 osztályra épülő képzésekre hányan jelentkeztek. H: Hányan tudtak elhelyezkedni a munkaerő piacon. Pályázatokkal fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: alacsony részvételi hajlandóság, megfelelő anyagi erőforrás hiánya. Csökkentésük eszközei: széleskörű kommunikációs kampány.
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Közösségformáló programok szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A község egy német kisebbségi település, ahol nagyon fontos az összetartozás erősítése és a hagyományok ápolása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A német nemzetiségűket vallók számának növekedése R: Programok – 2028. október 31-ig megvalósuljon. K: kirándulások, nyári programok szervezése 2028. október 31-ig. H: Érjük el, hogy 2028. október 31-ig, hogy a német nemzetiségűnek vallók száma nem csökken.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. testvérvárosi kapcsolatok erősítése 2. programok szervezése, lebonyolítása, pályázatok figyelése, 3. külföldi utak szervezése
Résztvevők és felelős	Polgármester, Német Nemzetiségi és Ügyrendi Bizottság elnöke
Partnerek	Testvér községek
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: rendezvényeken résztvevők számának növekedése K: Közös programok számának növekedése H: a német nemzetiségűek száma növekszik Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A szülők és gyermek passzívak maradnak. Csökkentésének eszközei: figyelemfelkeltés, plakátok
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás

Intézkedés címe:	Szülők felelősségének tudatosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nehéz anyagi körülmények között élő gyermekek gyakran elhanyagoltak és rosszak a tanulmányi eredményei.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gyermekek életminőségének javítása, tanulmányi eredményeinek javulása. Kevesebb iskolai hiányzás, Magatartási problémás gyerekek számának csökkenése. R: Az iskolai hiányzások folyamatosan csökkenjen, a szülő rendszeresen látogassa a szülői értekezletet, szülői klub megalakítása 2028. október 31-ig megtörténjen. K: Az iskolai jelzések a szülőhöz és a családgondozóhoz is azonnal eljussanak, havi esetmegbeszélések szülőkkel, pedagógusokkal ennek értékelése 2028. október 31-ig megtörténjen. H: 2028. október 31-ig elérjük, hogy rendszeresen járjanak a tanulók iskolába.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Problémás gyerekek szüleivel kapcsolatfelvétel, Hiányzások okainak feltárása, délutáni foglalkozások tartása iskolai környezetben, Havonta a szülőknek szakember által biztosított nevelési tanácsadás, Hetente sportolási lehetőség, Havonta oktató tevékenység folytatása (kézműves foglalkozás), Táncoktatás, Személyiségfejlesztő foglalkozások tartása. 2. Szülői klub megalakítása. 3. Szülői klub működtetése. Az érintett családok esetében gyakoribb családi látogatások megszervezése. A szülők részére oktatások szervezése, ahol felelősségük tudatosítására kerül sor, valamint tanulószobák igénylésének ösztönzése.
Résztvevők és felelős	Általános Iskola igazgatója, Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Önkormányzat, iskola, gyermekjóléti szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Iskolai hiányzások száma, újból folyósított iskoláztatási támogatások száma. K: Havi esetmegbeszélések száma, résztvevők száma, fegyelmi tárgyalások száma. H: Szülői klubban résztvevők száma, szülői értekezleten résztvevők száma. Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A szülők passzívak maradnak - érdektelenség. Csökkenésének eszközei: figyelemfelhívás a támogatás megvonásra.
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás.

III. A nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	A nők munkához jutásának javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. Nehezebb az elhelyezkedésük a munkapiacra a gyermekvállalás miatt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Minél több nő tudjon dolgozni. Álláskeresői technikák megtanulása, e Magyarország pontok igénybevétele. Segítségnyújtás az álláskeresőkhöz. Folyamatos tájékoztatás az álláslehetőségekről, hogy képesek legyenek önállóan munkát találni. R: Képesek legyenek arra, hogy önállóan önéletrajzot tudjanak írni 2028. október 31-ig. K: Képesek legyenek arra, hogy önállóan fel tudják kutatni saját és környezetükben lévő munkalehetőségeket 2028. október 31-ig. H: Képesek legyenek arra, hogy 2028. október 31-ig munkahelyet találjanak.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Segélyezettek közül a szakmával rendelkezők képzése az álláskeresőkhöz, szakmával rendelkezők felkutatása, „Álláskeresői technikák elsajátítása kis létszámú csoportokban” címmel képzés indítása helyi szinten. Továbbképzések szervezése. 2. Kapcsolattartás alkalmával az új állásokról tájékoztatás. 3. Hirdetések közzététele önkormányzat honlapján az állásokról.
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	B.-A.-Z. Vármegyei Kormányhivatal Szerencsi Járási Hivatala, Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat,
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. Képzésen résztvevők száma. 2. Feltérképezett állások száma. 3. Megtalált állások száma. Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség - Csökkentésének eszköze: figyelemfelkeltés, plakáton, hirdetés útján. Nincs pályázat.
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás

Intézkedés címe:	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők esetében a gyermek vállalását követően sokkal nehezebb elhelyezkedniük, hiszen a gyerekekről is gondoskodni kell.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Családi napközi, bölcsőde, hosszabb óvodai nyitvatartás megvalósítása. R: A hosszabb óvodai nyitvatartás megoldható legyen 2028. október 31-ig. H: A bölcsőde létrehozása megvalósuljon 2028. október 31-ig.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Szülők megkeresése, hogy milyen időpontban legyen az óvoda nyitva. 2. Kisgyermekes családok megkeresése a családi napközit igénylik-e. 3. Bölcsőde-óvoda fejlesztése pályázat útján.
Résztvevők és felelős	polgármester
Partnerek	Óvoda, szülők, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Munkavállalóknak megfelelő óvodai nyitvatartás. K: Családi napközibe lévő gyerekek száma. H: Bölcsődébe beíratott gyerekek száma. Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázat nincs: csökkentésének eszközei:
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás

IV. Az idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Idősek biztonságának javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek koruknál fogva veszélyeztetettebbek a bűncselekményekkel szemben.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Az időskorúak védelme. R: Csökkenjen a veszélyeztetett helyzetben lévő időskorúak száma 2028. október 31-ig. K: Az önkormányzat szociális intézménye részéről gyakrabban látogassák őket, az időskorúak tájékoztatása a védelem lehetőségéről 2028. október 31-ig megvalósuljon. H: Veszélyeztetettség állapota csökkenése 2028. október 31-ig megtörténjen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Veszélyeztetettség felmérése. 2. Gyakori látogatás, tájékoztatás. Járőrözés, térfigyelő rendszer kiépítése, fórumok tartása. 3. Együttműködés rendőrséggel.
Résztvevők és felelős	Rendőrség
Partnerek	Családsegítő szolgálat, Rendőrség
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Felmért veszélyeztetett egyedül álló idős személyek száma. K: Látogatások, kapcsolatok száma. H: Együttműködő időskorúak száma. Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Passzivitás: csökkentésének eszközei: más települések példáinak bemutatása.
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás.

Intézkedés címe:	Informatikai oktatás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony az informatikai jártasságuk.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Új ismeretek szerzése, kornak megfelelő információk átadása. R: Elérjük, hogy minél több idős ember ismerkedjen meg a számítógép nyújtotta lehetőségekkel 2028. október 31-ig. K: Elérjük, hogy minél több idős ember tudjon internetezni 2028. október 31-ig. H: Elérjük, hogy minél több idős ember tudja alkalmazni és használni az internetet és a képzéseket elvégezze 2028. október 31-ig.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Igény felmérése az időskorúak között. 2. Kapcsolatfelvétel a képzés szervezővel. 3. A képzés megvalósítása.
Résztvevők és felelős	Polgármesteri hivatal
Partnerek	Önkormányzat, iskola, Művelődési Ház, Könyvtár
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Internetezni akarók száma növekszik. K: Képzés megszervezése, megtartása. H: Képzésen 25 fő részt vegyen, az idősek 25 %-a internetezzen rendszeresen, nő az internetezők száma a könyvtárban és a művelődési házban az e Magyarország pontokon. Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, csökkentésének eszközei: internetek elérhető szolgáltatások népszerűsítése, pályázatok igénybevétele
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás.

Intézkedés címe:	Idősek egészségi állapotának javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A betegségek – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák fordulnak elő a leggyakrabban.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Egészségi állapot javulása, életkor meghosszabbodása. R: szűrővizsgálatokon aktív részvétel 2028. október 31-ig. H: Egészségügyi állapot javulása 2028. október 31-ig megtörténjen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. egészséges életmód tudatosítása 2. Szűrővizsgálatok, egészségnapok szervezése. 3. pályázatokon való indulás
Résztvevők és felelős	Idősek klubja, háziorvos
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: szűrővizsgálatokon aktív részvétel K: tudatos egészséges életmód kialakulása H: életkor meghosszabbodása Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel. Pályázatok figyelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Passzivitás: figyelemfelhívás, plakátok csökkentésének eszközei: más települések példáinak bemutatása.
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élőkrol adatok gyűjtése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Lényeges információval nem rendelkezünk a fogyatékkal élőkrol.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: A fogyatékkal élők számáról való informálódás R: A fogyatékkal élők számának, életkörülményeinek feltérképezése 2028. november 2-ig megtörténjen. K: A jelző rendszer hatékonyabb működtetése megvalósuljon 2028. október 31-ig. H: 2028. október 31-ig az önkormányzat megfelelő információval rendelkezzen a fogyatékkal élőkrol.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Fogyatékkal élők számának meghatározása. 2. Rendszeres kapcsolattartása a jelzőrendszer tagjaival. 3. Fogyatékkal élőkrol nyilvántartás vezetése.
Résztevők és felelős	Polgármesteri Hivatal, háziorvos
Partnerek	háziorvos, támogató szolgálat, civil szervezet
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Fogyatékkal élők száma. K: Nyilvántartásban részttevők száma. H: Fogyatékkal élők kapcsolata a jelzőrendszer tagjaival.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Passzivitás a fogyatékkal élők részéről. csökkentésének eszközei: pályázati lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők bevonása a helyi közösségi életbe
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Ezek az emberek elszigetelten élnek a helyi közösségi élettől.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: A fogyatékkal élők bevonása a közösségi életbe. R: A fogyatékkal élők számának, körülményeinek feltérképezése 2028. október 31-ig megvalósuljon. K: A fogyatékkal élők számára biztosítani kell megfelelő programokat, kikapcsolódási lehetőségeket 2028. október 31-ig. H: A fogyatékkal élők bevonása a helyi közösségi életbe 2028. október 31-ig megvalósuljon.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Fogyatékkal élők számának, körülményeinek feltérképezése. 2. Személyre szabott programok felkutatása. 3. Programok megszervezése, lebonyolítása. Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel.
Résztvevők és felelős	Polgármesteri hivatal
Partnerek	Civil szervezetek, Művelődési ház, családsegítő szolgálat, könyvtár
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Igénybevevő fogyatékkal élők száma. K: Rendezvények száma, amelyeken részt vesznek. H: A rendezvényeken a szereplésük száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás.

Intézkedés címe:	Akadálymentesítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Mindenki számára akadálymentesen hozzáférhető környezet és közszolgáltatások megteremtéséhez szükséges akadálymentes környezet kialakítása mind önkormányzati, mind a nem önkormányzati fenntartású intézményekben. R: A felmérés, hogy hol hiányos az akadálymentesítés 2024. május 31-ig megtörténjen. K: 2028. október 31-ig a pályázatok elkészítése megvalósuljon. H: 2028. október 31-ig akadálymentes környezet az érintett intézményekben megtörténjen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felmérés az épületek állapotáról 2. Pályázati kiírások nyomon követése, 3. Pályázatok megvalósítása, épületek akadálymentesítése
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Pályázatfigyelők, Önkormányzati Intézmények vezetői
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 2. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Felmért épületek száma, költségvetés meghatározása. K: Pályázatok elkészítése. H: Projekt megvalósítása Javuló tendencia a fogyatékkal élők közlekedési feltételeinek javulása érdekében. Amennyiben a beruházás nem tud megvalósulni a fenntarthatóságot nem fenyegeti veszély.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati kiírás hiánya, vállalkozások passzív hozzáállása
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás.

Intézkedés címe:	A fogyatékosok egészségi állapotának javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Egészségi állapot javulása, életkor meghosszabbodása. R: szűrővizsgálatokon aktív részvétel 2028. október 31-ig. H: Egészségügyi állapot javulása 2028. október 31-ig megtörténjen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. egészséges életmód tudatosítása 2. Szűrővizsgálatok, egészségnapok szervezése. 3. pályázatokon való indulás
Résztvevők és felelős	házi orvos
Partnerek	Önkormányzat civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2028. október 31. 3. 2028. október 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	R: szűrővizsgálatokon aktív részvétel K: tudatos egészséges életmód kialakulása H: életkor meghosszabbodása Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel. Pályázatok figyelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Passzivitás: figyelemfelhívás, plakátok csökkentésének eszközei: más települések példáinak bemutatása.
Szükséges erőforrások	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitika i stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		0. Településszintű probléma										
1	Szabadidő hasznos eltöltése	Lehetőség szabadidős tevékenységek körének bővítésére	Ne a közösségi oldalak használata legyen az elsődleges szórakozási lehetőség	Költségvetési rendelet	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Olyan közösségi tér kialakítása, ahol a legkisebbektől a legnagyobbakig, mindenki megtalálja a számára kedvező elfoglaltságot	Önkormányzat, civil szervezet, iskola, óvoda	2028.10.31.	Mozgósítás bármelyik korosztályból	Pénzügyi	Folyamatos pályázatfigyelés és programszervezés	-
		I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Munkához szoktatás	A tartós munkanélküliek elszoktak a munka világától, így még nehezebb őket visszavezetni a dolgozó emberek közé.	Munkanélküliek számának csökkentése	Költségvetési rendelet	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Pályázati lehetőségek kihasználása. Befektetők, beruházók keresése. Start munka tovább folytatása.	Polgármester	2028.10.31.	A munkanélküliség számának csökkenése	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázat útján	-
2	Képzések szervezése	Az alacsony iskolai végzettség, a szakmai végzettség hiánya miatt nehéz a munkába állás	Alacsony iskolai végzettségű, illetve megfelelő szakmával nem rendelkezők számának csökkenése	Költségvetési rendelet	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Felnőtt képzések szervezése, igények felmérése	Általános iskola igazgatóhelyettese, polgármester	2028.10.31.	A munkanélküliség számának csökkenése	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázat útján	-

Rátka község Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Közösségformáló programok szervezése	A község egy német kisebbségi település, ahol nagyon fontos az összetartozás erősítése és a hagyományok ápolása	A német kisebbséget vállalkozók számának szinten tartása esetleg növelése	Költségvetési rendelet	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Kirándulások, táborok szervezése. Nyári programok szervezése. Testvérvárosi kapcsolatok erősítése.	Polgármester	2028.10.31.	A magát német nemzetiséginek vallók számának emelkedése	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Folyamatos pályázatfigyelés és programszervezés	-
2	Szülők felelősségének tudatosítása	A nehéz anyagi körülmények között élő gyermekek gyakran elhanyagoltak a tanulmányi eredményeik rosszabbak társaikénál	A gyermekek tanulmányi eredményeinek javulása	Szociális rendelet	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Érintett családok feltérképezése, gyakoribb családi látogatások szervezése. Tanulószobák igénylésére ösztönzés. A szülőkben pedig gyermekük jövője iránti nagyobb felelősségtudat tudatosítása.	Általános iskola igazgatóhelyettese, gyermekjóléti szolgálat	2028.10.31.	Tanulmányi eredmények javulása	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel	-
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A nők munkához jutásának javítása	A tartós munkanélküliek aránya a nők esetében magas	A nők foglalkoztatottság arányának javítása	Nincs	A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)	Képzések szervezése	Polgármester	2028.10.31.	Csökken a női munkanélküliek száma	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázatok útján	-
2	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése	A gyermekvállalást követően sokkal nehezebb a nők munkába állása, hiszen a gyermekekről is gondoskodnia kell	A munkanélküli nők számának csökkentése	Iskolai és óvodai SZMSZ	A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)	Mini bölcsőde, óvoda működési színvonalának javítása	Polgármester	2028.10.31.	Munkanélküliek számának csökkenése	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázatok útján	-
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősek biztonságának javítása	Gyakran válnak áldozattá	Idősekkel szemben elkövetett bűncselekmények számának	Költségvetési rendelet	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Járőrözés, térfigyelő rendszer kiépítése, fórumok tartása	Rendőrség	2028.10.31.	Bűncselekmények számának csökkenése	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázatokkal, folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel	-

Rátka község Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

			csökkenése									
2	Informatikai oktatás	Az idős emberek az információk lehetőségeket nem ismerik ezért nagyon sok mindenről lemaradnak, vagy nem rendelkeznek elegendő információval.	A számítógép és az internetet használó idős emberek számának növekedése	Költségvetési rendelet	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Oktatások szervezése	Polgármester	2028.10.31.	Ismeretek bővülése	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázatok útján	-
3	Idősek egészségi állapotának javítása	A betegségek – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák fordulnak elő a leggyakrabban	Egészségi állapot javulása	Költségvetési rendelet	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Szűrővizsgálatok egészségnapok szervezése	Idősek klubja vezetője, háziorvos	2028.10.31.	Halálozás számának csökkenése	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázatok útján	-
4	Az idősek klubjának bővítése	Nem tud az önkormányzat minden rászoruló ellátni hiszen az intézményben nincs elegendő férőhely	Az idősek nappali ellátásának bővítése	Településfejlesztési terv	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az épületek bővítése, akadálymentesítése, korszerűsítése	Önkormányzat	2028.10.31.	Nő a nappali ellátást igénybe vevők száma	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázat alapján	-
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fogyatékkal élőkről adatok gyűjtése	Lényeges adatokkal nem rendelkezünk a településen élő fogyatékosokról	Megfelelő adatokkal rendelkezünk ezen célcsoportról, hogy meg tudjuk határozni azokat a problémákat melyek beavatkozást igényelnek	Szociális rendelet	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Adatbázisok készítése	Polgármester, háziorvos	2028.10.31.	Információval adatokkal rendelkezünk a fogyatékkal élőkről	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel	-
2	Fogyatékkal élők bevonása a helyi	Ezek az emberek elszigetelten élnek és nem	A világ felé való nyitás biztosítása az elfogadtatás	Költségvetési rendelet Szociális rendelet	Országos Fogyatékosügyi Program	Személyre szabott programok szervezése,	Polgármester	2028.10.31.	Rendezvényeken aktív részvétel	Informatikai Eszközök, Meglévő humán	Pályázatok és folyamatos kapcsolattartás az	-

Rátka község Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

	közösségi életbe	veszik ki részüket a közösségi életből	segítése		(2015-2025)	felkutatása lebonyolítása. Csoportok létrehozása				Erőforrás	érintettekkel	
3	Akadálymentesítés	településünkön az akadálymentesítése mindenhol megoldott	Valamennyi közintézmény akadálymentes megközelítés biztosítása	Költségvetési rendelet	Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)	Pályázatok figyelése	Polgármester	2028.10.31.	Valamennyi közintézmény akadálymentesítése	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázat útján	-
4	A fogyatékosok egészségi állapotának javítása	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatások, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén	Egészségügyi állapot javítása	Költségvetési rendelet	Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)	Felvilágosítások tájékoztatók készítése	Háziorvos	2028.10.31.	Egészségügyi állapot javulása	Informatikai Eszközök, Meglévő humán Erőforrás	Pályázatok alapján	-

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Rátka Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Rátka Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 95/2023.(XI.2.). számú határozatával elfogadta.

Rátka, 2023.november 2.

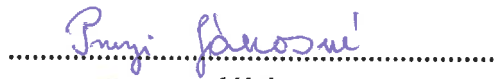

.....
aláírás

.....
aláírás

Rátka Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Rátka, 2023. 11. 02.

.....
aláírás

Rátka, 2023. 11.02

.....
aláírás

Rátka, 2023. 11.02

.....
aláírás

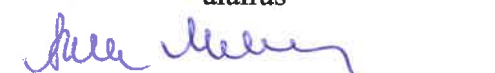
Rátka, 2023. 11.02

.....
aláírás

Rátka, 2023. 11.02

.....
aláírás

Rátka, 2023. 11.02

.....
aláírás

Rátkai Német Nemzetiségi Települési Önkormányzat
3908 Rátka, Széchenyi tér 1.

Jegyzőkönyvi kivonat

**Rátkai Német Nemzetiségi Települési Önkormányzat Képviselő-testületének
2023. november 2.-án megtartott ülésén készült jegyzőkönyvéből**

95/2023.(XI.2.) KT. határozat

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

Rátkai Német Nemzetiségi Települési Önkormányzat Képviselő-testülete a határozat melléklete szerint elfogadja a Rátka Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028. dokumentumot, egyúttal felhatalmazza a polgármestert annak aláírására.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Kmf.

Bodnár Katalin sk.
jegyző

Tirk Sándorné sk.
polgármester

A kivonat hitelesül:

Hauzer Attiláné
Hauzer Attiláné
leíró

